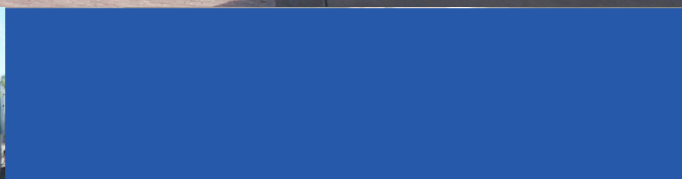

Gemeente **Heerde**

Jaarverslag

→ www.heerde.nl

1. Bestuur

Collegeprogramma Bestuur 2024

Doelstellingen

We besturen goed

Maatregelen

Per dorp is er een herkenbaar aanspreekpunt vanuit elk dorp actief.

Wat hebben we gedaan?

Door vertrek van de dorpscontactpersoon heeft dit een tijdje stil gelegen. De functie is herschreven en zal vanaf voorjaar 2025 weer zijn ingevuld. De dorpscontactpersoon is het eerste aanspreekpunt voor de dorpen en buurtschappen in onze gemeente. Daarnaast is deze persoon contactpersoon voor inwoners en initiatiefnemers die problemen ervaren met de gemeente.

Wat gaan we nog doen?

We werven een nieuwe dorpscontactpersoon die als aanspreekpunt gaat fungeren voor inwoners.

Doelstellingen

We werken aan een veilige omgeving

Maatregelen

Er zijn extra (FTE) BOA's aanwezig.

Wat hebben we gedaan?

In 2024 hebben wij gewerkt aan de professionalisering van het boa-team. Zo is er een BOA coordinator gestart. Dit is het eerste aanspreekpunt voor operationele zaken en ondersteunt collegae-**boa**, vooral in bijzondere, complexe situaties en casussen. Deze coordinator verbetert teamfaciliteiten, waaronder hulpmiddelen en werkprocessen.

Elk dorp heeft zijn eigen problemen en aandachtspunten. Om die zo goed mogelijk aan te kunnen pakken, werken we in Heerde met wijkboa's. Een wijkboa is verbonden aan een bepaalde "wijk". Hij of zij is het aanspreekpunt voor de betreffende bewoners. Onze wijkboa's werken veel samen met de wijkagenten.

Ook hebben wij de samenwerking met onze buurgemeente verder hebben geformaliseerd middels de vaststelling van diverse samenwerkingsovereenkomsten en hebben wij onze zichtbaarheid vergroot door te rijden in een herkenbare auto en het realiseren van een instagram account.

Wat gaan we nog doen?

Op 4 maart 2025 heeft het college besloten het "Handhavingsarrangement Politie Basisteam Veluwe Noord en de gemeente Heerde" aan te gaan. Hierin staan de specifieke taken en verantwoordelijkheden van zowel de politie als de boa's nader omschreven. Hierdoor wordt duidelijk hoe de partners elkaar kunnen versterken bij de uitvoering van hun takenpakket.

In regionaal verband wordt dit jaar onderzocht worden hoe wij de boa samenwerking met buurgemeenten kunnen aanscherpen. In dit kader zijn een reeks aanbevelingen opgesteld. Deze aanbevelingen zijn gebaseerd op de thema's inzetbaarheid, informatie-uitwisseling sturing, bevoegdheden en opleidingen. Ze zijn ontworpen om de samenwerking te versterken, de efficiëntie te verhogen en de veiligheid te waarborgen. Besluitvorming hierover volgt later dit jaar.

Gemeentebestuurders, betreffende medewerkers en inwoners zijn toegerust in bewustwording en herkenning van ondermijning.

Wat hebben we gedaan?

Een goede aanpak van ondermijning valt of staat bij het kennen, herkenning en melden hiervan. Om deze reden hebben wij ervoor om op diverse momenten met een zogenaamd 'drugslab' naar onze inwoners en collega's toe te treden.

Op een leuke en veilige manier kon het publiek kennis nemen van de gevaren die hierbij komen kijken. Er wordt namelijk vaak gewerkt met gevaarlijke stoffen in een ondeugdelijke setting. Ook vinden er vaak aanverwante zaken plaats, zoals mensenhandel.

Wat gaan we nog doen?

Bewustwording blijft een onderdeel van de aanpak. Samen met de afdeling communicatie zetten we in op bewustwording van diverse doelgroepen. We gaan bijvoorbeeld starten met een publiek-private samenwerking in het buitengebied. Dit maakt dat wij meer signalen van mogelijke ondermijning ontvangen. Komende tijd versterken we de aanpak van deze signalen in het lokaal ondermijningsoverleg met onze ketenpartners.

De interne formatie voor ondermijning is aangepast op urgentie. Samenwerking met betrokken instanties is intensiever en geoptimaliseerd. Daar waar gewenst volop gebruik BiBob instrumentarium.

Wat hebben we gedaan?

De afgelopen periode is nadrukkelijk ingezet op het verbinden van verschillende afdelingen en netwerkpartners in de aanpak van ondermijning.

We zijn gestart met de actualisatie van het Bibob beleid. Daarnaast is er tijdelijke versterking vanuit het provinciale project Feniks gekomen om ons hierbij te ondersteunen én zodat we straks het Bibob instrumentarium beter toe kunnen passen.

Een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle aanpak is een gedegen informatieonderzoek bij meldingen en signalen van ondermijning. Het zorgvuldig vastleggen en analyseren van gegevens speelt hierin een cruciale rol. Datagedreven werken maakt het mogelijk om kwetsbare branches en risicovolle situaties beter in beeld te brengen, om gericht de weerbaarheid van inwoners en ondernemers te versterken en indien nodig passende bestuurlijke maatregelen te nemen.

We hebben het afgelopen jaar een pilot gedraaid met een data intelligence tool "Regiomonitor Pandora". Binnenkort vindt er een evaluatie plaats.

Ook ontvingen wij in december versterkingsgelden t.b.v. een pilot met een nieuw casusregiesysteem "Atlas". Deze middelen dragen bij aan een zorgvuldige en effectieve

invulling van het vastleggen en benutten van informatie, ten dienste van de gezamenlijke aanpak van ondermijning.

Wat gaan we nog doen?

In 2025 zijn we voornemens het betreffende zaaksysteem te implementeren in onze organisatie. Daarnaast wordt het Bibob (Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur)-beleid geactualiseerd. Dit betekent dat het toepassingsbereik zal worden uitgebreid (bijv. toetsing van subsidies en bepaalde omgevingsvergunningen). Onderzocht wordt of dit een capaciteitsvraagstuk oplevert.

Ter uitvoering van programma Vitale vakantieparken zijn alle lokale vakantieparken in beeld en is zonodig opgetreden.

Wat hebben we gedaan?

Wij zijn goed in control op de vakantieparken. Via persoonlijk contact (jaarlijkse bezoeken recreatieondernemers) en indien nodig via handhaving.

Wat gaan we nog doen?

Wij blijven deelnemen aan het regionaal programma Vitale Vakantieparken.

Komend jaar zoeken we intern meer de samenwerking om de thema's veiligheid en recreatie meer te verbinden.

Bij eigen gebouwen is antikraak toegepast. Toezicht is speerpunt van de BOA's geweest.

Wat hebben we gedaan?

Gemeentelijke gebouwen: vastgoed dat door omstandigheden 'leegstand' teweeg brengt, wordt op basis van anti-kraak bewoond.

Wat gaan we nog doen?

Gemeentelijke gebouwen: wanneer vastgoed vanwege een mutatie toch leeg/onbenut staat, dan wordt er camerabewaking met signalering en beveiliging aangebracht. De tijd tussen overdracht/sloop houden we zo kort mogelijk.

Bestuurders en medewerkers zijn periodiek getraind en opgeleid. Er zijn met politie afspraken gemaakt.

Wat hebben we gedaan?

In april 2024 is er een adviseur OOV gestart met de specifieke opdracht om de aanpak van ondermijning voor de gemeente Heerde te ontwikkelen. Het college heeft op 24 juni 2024 het Plan van Aanpak Ondermijning vastgesteld. Met dit plan willen we het volgende bereiken:

In gemeente Heerde:

1. herkennen en melden inwoners, ondernemers en medewerkers signalen van ondermijnende criminaliteit.
2. is er sprake van actueel en effectief beleid. Hierdoor dragen wij bij aan het voorkomen van ondermijnende criminaliteit én wordt het risico op het onbewust faciliteren van ondermijnende criminaliteit verminderd.

3. is er sprake van een integrale informatiepositie waarmee ondermijnende criminaliteit tijdig wordt gesignaleerd en effectief kan worden aangepakt.

Afgelopen jaar is op veel vlakken ingezet op ondermijning. Een van de onderdelen was het creëren van bewustwording bij bestuurders en medewerkers. Daarnaast is de samenwerking met relevante gemeentelijke afdelingen gezocht. Met de politie is de samenwerking versterkt doordat het Lokaal ondermijningsoverleg is gestart. We versterken hierdoor onze informatiepositie!

Wat gaan we nog doen?

De speerpunten uit het plan van aanpak worden het komende jaar geborgd. Het trainen en opleiden van bestuurders en medewerkers is hier een onderdeel van.

Doelstellingen

We werken als gemeentebestuur, ondernemers en inwoners samen aan Heerde

Maatregelen

Aantal (gegronde) klachten (bejegening) van inwoners is gedaald. Het jaarlijks te monitoren klantbeeld is verbeterd. Dat medewerkers in het jaarlijkse gesprek bekend zijn met wat gevraagd wordt op houding en gedrag

Wat hebben we gedaan?

In principe worden klachten binnen de klachtenprocedure informeel opgelost door gesprekken tussen de betrokken manager en de klager. In 2024 zijn er geen klachten gegrond verklaard door de klachtenfunctionaris. Een aantal aspecten uit de ingediende klachten kunnen en zijn wel gegrond verklaard.

Wat gaan we nog doen?

Er zijn geen concrete aanbevelingen voor verbetering. Wel willen we blijvend aandacht geven aan het bespreken van houding en gedrag ook in relatie met klachtafhandeling. Elke manager bespreekt dit met een medewerker in het jaarlijkse 'Goede Gesprek'.

College is actief naar scholen geweest om voorlichting te geven. Er is vastgesteld of er voldoende draagvlak is voor jeugdraad.

Wat hebben we gedaan?

Het college is niet naar scholen geweest, maar diverse scholen hebben een bezoek gebracht aan de gemeente met het burgemeestersontbijt, een college over gemeentepolitiek en de huwelijksvoltrekkingen in de trouwzaal. Daarnaast zijn er meerdere overleggen geweest met initiatiefnemers om te komen tot een jeugdraad.

Wat gaan we nog doen?

We willen meer jeugd enthousiasmeren, zodat we mogelijk een jeugdraad kunnen vormen. Daarvoor moeten we eerst vaststellen of er voldoende draagvlak gaat zijn. Daarnaast denken we na over het instellen van een kinderborgemeester.

De realisering van de servicenormen zijn kwantitatief en kwalitatief gestegen. Organisatorische ingrepen hebben ertoe geleid dat de aansluiting front-backoffice is verbeterd waardoor met name telefonische bereikbaarheid is verbeterd.

Wat hebben we gedaan?

De resultaten van een onderzoek naar de servicenormen hebben we meegenomen voor een verbeterplan voor 2023 en verder. Onderdeel van dit verbeterplan zijn de aanschaf van een nieuwe telefooncentrale en de op handen zijnde implementatie van het nieuwe zaaksysteem.

Wat gaan we nog doen?

Door organisatorische ingrepen verbeteren we de aansluiting met de front-office en de telefonische bereikbaarheid verder, met name door software oplossingen. Daarnaast proberen we de technische storingen, in samenwerking met de leverancier, tot een minimum te beperken. Er is onder andere een adviseur dienstverlening gestart die hiermee bezig is. Ook de rekenkamercommissie zal een onafhankelijk onderzoek doen naar servicenormen en telefonische bereikbaarheid.

Elk plan van een ontwikkelaar heeft een paragraaf op welke wijze inwoners betrokken zijn, met als uitgangspunt betrokkenheid in zo'n vroeg mogelijk stadium.

Wat hebben we gedaan?

Bij elk plan van een ontwikkelaar zat een paragraaf over de manier waarop inwoners en de omgeving betrokken waren. Bewoners moeten zo vroeg mogelijk betrokken worden bij een plan. Bij wenselijke initiatieven brengen we in de uitgaande brief ons participatiebeleid fysieke leefomgeving onder de aandacht en sturen deze informatie als bijlage mee.

Wat gaan we nog doen?

We blijven consequent de afspraak voortzetten, dat ontwikkelaars bij elk plan een paragraaf opnemen over hoe ze inwoners en omgeving hierbij betrekken.

Er is een door de gemeenteraad vastgesteld participatiebeleid en in uitvoering

Wat hebben we gedaan?

In 2023 is het verdiepende onderzoek van bureau DIEP afgerond. Dit heeft nog niet geleid tot samenhangend participatiebeleid.

Wat gaan we nog doen?

Een werkgroep gaat aan de slag om participatiebeleid zo goed mogelijk te beschrijven en vorm te geven. Het doel van participatie wordt per geval vastgesteld. In ieder geval organiseren we een bijeenkomst voor inwoners en belanghebbenden die een participatietraject hebben meegemaakt. Doel is leren van de (opbouwende) kritiek.

Er is twee keer per jaar een campagne uitgevoerd waarin inwoners worden opgeroepen met ideeën, initiatieven of concrete plannen te komen.

Wat hebben we gedaan?

Er is niet actief een campagne uitgevoerd. Wel worden initiatieven van inwoners steeds beter opgepakt. De praktijk leert echter dat het lastig is om initiatieven, ideeën of

plannen vanuit de samenleving een plek te geven door bijvoorbeeld een schaarse buitenruimte, verschillende zienswijzen maar ook de middelen die daarvoor voor handen zijn. Dit vraagt nu de nodige creativiteit. De werving voor een nieuwe dorpscontactpersoon zit in de afrondende fase waardoor we straks nog beter initiatieven van buiten kan ophalen.

Wat gaan we nog doen?

Door verder te werken aan zichtbaarheid en benaderbaarheid dagen we inwoners van nature uit om zelf met plannen en/of initiatieven te komen. De komst van een nieuwe dorpscontactpersoon draagt hieraan zeker bij.

Doelstellingen

We werken samen met de gemeenten om ons heen

Maatregelen

Per (nieuw) onderwerp hebben we regiogemeenten uitgenodigd mee te doen resp. staan we open voor anderen. De meeste BV-processen zijn op h2o geharmoniseerd.

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we nog doen?

Er wordt in belang van efficiënte tijdsbesteding blijvend per inhoudelijk onderwerp/thema vooraf bepaald in welke regio onze gemeente meedoet.

Wat hebben we gedaan?

Als gemeente participeren we in verschillende regio's. We maken hier per thema bewuste keuzes in, juist ook in gegeven door de opbrengsten en het belang.

Wat gaan we nog doen?

We blijven kritisch afwegen in wat we wel en niet doen binnen regionale samenwerking.

De raad is in verschillende stadia besluitvormingsproces(BOB-model) meegenomen en betrokken.

Wat hebben we gedaan?

Om de raad goed mee te nemen en te betrekken is het BOB-model (Beeldvorming, Oordeelsvorming, Besluitvorming) een gestructureerde methode om besluitvorming transparanter en effectiever te maken. Het gaat stapsgewijs om informatie verzamelen en delen, discussie en afweging en besluitvorming. In de praktijk blijkt dat de raad door toepassing van de BOB systematiek voldoende meegenomen en betrokken wordt.

Wat gaan we nog doen?

Het BOB-model blijft toegepast en wordt in samenspraak met de betrokkenpartijen geoptimaliseerd waar nodig.

De raad heeft maximale gelegenheid zijn invloed (kaderstelling en controle) te geven op voorstellen.

Wat hebben we gedaan?

In de praktijk is gebleken dat de raad vooraf invloed kan uitoefenen door kaderstelling. Vooral in commissie- en raadsvergaderingen. De raad stelt beleidskaders en verordeningen vast en door het coalitieprogramma wordt richting gegeven. Via moties kan de raad het college opdracht geven om bepaalde zaken uit te werken of te wijzigen. Amendementen kunnen worden gebruikt om voorstellen inhoudelijk aan te passen. Achteraf invloed uitoefenen gebeurt bijvoorbeeld door het controleren van jaarrekeningen en rapportages.

Wat gaan we nog doen?

Periodiek wordt besproken of de maximale invloed van de raad gewaarborgd blijft. Zo niet, dan wordt er bijgesteld en/of nieuwe afspraken gemaakt. Dat gaat in goed onderling overleg met de raad, college en griffie.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Bestuur	5.896.377	1.210.088	5.756.413	6.367.656	-611.243
Veiligheid	2.075.761	2.116.326	2.357.776	2.314.526	43.250
Dienstverlening	522.297	493.130	551.130	580.375	-29.245
Bestuurlijke samenwerking	374.939	457.570	542.570	502.142	40.428
Totaal Lasten	8.869.374	4.277.114	9.207.889	9.764.698	-556.809
Baten					
Bestuur	-5.093.266	-15.000	-4.565.000	-4.747.236	182.236
Veiligheid	-89.305	-33.340	-33.340	-34.096	756
Dienstverlening	-217.945	-246.770	-346.770	-400.055	53.285
Totaal Baten	-5.400.516	-295.110	-4.945.110	-5.181.386	236.276
Resultaat	3.468.858	3.982.004	4.262.779	4.583.312	-320.533

Toelichting op de lasten en baten bestuur

Lasten

De werkelijke uitgaven bij het programma **Bestuur** zijn **€557.000,-** hoger dan geraamd. Onderstaand zijn de belangrijkste afwijkingen toegelicht.

Toevoeging pensioen- en wachtgeldvoorziening (ex)bestuurders	-/-€601.000
Participatie/informatie burgers trainingen	-/-€30.000
Noodopvang Oekraïense ontheemden	€56.000
Onderhoudskosten brandweerkazernes en brandkranen/waterputten	€45.000
Doorbetaling Rijksleges	-/-€46.000

Bestuurlijke samenwerking	€40.000
Overige kleine afwijkingen	-/-€21.000
Totaal	-/-€557.000

Bestuur

Dit jaar moet er een bedrag van €601.000,- aan de pensioen- en wachtgeldvoorziening (ex)bestuurders worden toegevoegd. Dit komt doordat de rekenrente het afgelopen jaar is gedaald. Hierdoor moet, ter compensatie, de waarde van de pensioenen worden verhoogd. Daarnaast moest er geld aan de wachtgeldvoorziening worden toegevoegd voor een uit dienst getreden wethouder. De (her)berekening van de pensioenen wordt uitgevoerd door een onafhankelijk extern bureau. Op dit moment loopt een landelijk onderzoek om de pensioenen van de (ex)bestuurders op termijn bij het ABP onder te brengen.

In 2024 is fors ingezet op burgerparticipatie en -informatie. De informatieavond over het plofterrein van Defensie is hiervan een duidelijk voorbeeld. Tezamen met extra trainingen voor, en activiteiten van het bestuur, resulteert dit in een overschrijding van €30.000,-.

De uitgaven voor de noodopvang Oekraïense ontheemden zijn door geringere energiekosten, leefgeld en onderwijskosten €56.000,- lager dan geraamd. Door de steeds wisselende bezetting, veranderende omstandigheden en de relatief korte ervaring met deze uitgaven is het nog lastig om hiervoor een goede, accurate raming op te stellen.

Veiligheid

Lagere onderhoudskosten aan de beide brandweerkazernes en aan de brandkranen/waterputten resulteert in een voordeel van €45.000,- bij dit product.

Dienstverlening

De doorbetaling van de rijksleges zijn €46.000,- hoger dan geraamd. Deze hogere storting wordt aan de inkomstenkant volledig gecompenseerd met hetzelfde bedrag aan hogere inkomsten.

Bestuurlijke samenwerking

Bij bestuurlijke samenwerking is €40.000,- minder uitgegeven dan begroot. Dit komt hoofdzakelijk door een lagere bijdrage voor de Kop van de Veluwe (€27.000,-) en door een voordeel van €17.000,- in een BTW-verrekening van de Regio Stedendriehoek.

Baten

De inkomsten zijn bij dit programma **€236.000,-** hoger dan geraamd. De verschillen ten opzichte van de begroting zijn hieronder uitgeschreven.

Eigen bijdragen/overige inkomsten Oekraïense ontheemden	€180.000
Rijksleges/secretarieleges	€56.000
Totaal	€236.000

Bestuur

Met ingang van november 2024 betalen de Oekraïense ontheemden een vergoeding voor 'kost en inwoning' aan de gemeente Heerde. Over deze 2 maanden is, tezamen met enkele andere kleinere inkomsten, in totaal €100.000,- ontvangen. Daarnaast was het

aantal beschikbare plaatsen in de noodopvang in werkelijkheid iets hoger dan waarmee was gerekend. Hierdoor is de rijksbijdrage in werkelijkheid ook nog €80.000,- hoger.

Dienstverlening

De rijksleges zijn €46.000,- hoger dan geraamd. Deze ontvangst wordt volledig doorgestort naar het Rijk. Daarbovenop is er €10.000,- meer aan secretarieleges ontvangen. Dit is wel een extra voordeel voor de gemeente Heerde.

Wettelijke voorgeschreven indicatoren

Programma	Indicator	eenheid	periode	Heerde	Nederland
1	Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2023	7	9
1	Misdrijven - Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2024	1,8	4,3
1	Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2024	2,1	5,7
1	Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2024	1	1,2
1	Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2024	0,3	2,5

2. Ruimte, ondernemen en wonen

Toelichting op programma (Openbare) ruimte, ondernemen en wonen

Dit programma gaat over duurzaamheid, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en het bos, ruimtelijke ontwikkelingen, economie, recreatie en toerisme en bouwen en wonen. Onder dit programma valt ook het opstellen van de omgevingsvisie, een instrument in het kader van de nog vast te stellen Omgevingswet. Met het toepassing van uitnodigingsplanologie hebben we ons al voorbereid op deze wet. Onze rol bij ruimtelijke vraagstukken is daarmee veranderd. De omgevingsvisie maken we samen.

Collegeprogramma Ruimte, ondernemen en wonen 2024

Doelstellingen

We bereiden ons voor op een andere rol van de gemeente

Maatregelen

Alle betrokken medewerkers zijn toegerust en handelen inclusief gedrag en houding in geest van Omgevingswet

Wat hebben we gedaan?

We hebben volgens planning de medewerkers, waaronder vergunningverleners, voorbereid.

Wat gaan we nog doen?

In 2024 en 2025 wordt een en ander in de praktijk gebracht en zo nodig bijgestuurd.

De legesverordening is aangepast en ingevoerd.

Wat hebben we gedaan?

We zijn in 2024 begonnen met een aangepaste legesverordening, die in 2025 wordt geëvalueerd.

Wat gaan we nog doen?

Om een aangepaste en valide legesverordening te krijgen onder de Omgevingswet, wordt in 2025 een evaluatie uitgevoerd.

Doelstellingen

We bouwen voor onze inwoners

Maatregelen

Er is substantieel aantal (flex)woningen voor de doelgroep starters en jonge gezinnen gerealiseerd. Er is zicht op doorstroomcijfers en wachttijden voor sociale woningbouw, die bovendien zich positief ontwikkelen

Wat hebben we gedaan?

De flexwoningen zijn gerealiseerd en worden bewoond. Er is een substantieel aantal bestemmingsplannen voor nieuwbouw vastgesteld en er zijn vier uitbreidingslocaties in voorbereiding.

Wat gaan we nog doen?

De komende jaren worden de bouwplannen gerealiseerd. Hierin is een aanzienlijk aandeel sociale woningbouw inbegrepen.

Er is vooruitlopend op de aanpassing in 2023 een addendum op de woonvisie/woonagenda opgesteld.

Wat hebben we gedaan?

Vanuit het Volkshuisvestingsprogramma is de maximale prijs van de goedkope koopwoningen met terugwerkende kracht geïndexeerd.

Wat gaan we nog doen?

We voeren de verdere actualisatie uit in het programma Volkshuisvesting.

De resultaten van het onderzoek naar soorten woningen waarin mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen zijn bekend. Op basis van deze resultaten zijn nieuwe keuzes gemaakt resp. strategieën opgesteld.

Wat hebben we gedaan?

We hebben de resultaten van het onderzoek ingevuld in het programma Volkshuisvesting.

Wat gaan we nog doen?

De nieuwe keuzes en strategieën zijn opgenomen in het programma Volkshuisvesting en het bijbehorende uitvoeringsprogramma.

Concreet zijn er woningbouwplannen binnen en buiten de bebouwde kom gerealiseerd in Wapenveld, Veessen en zijn de uitleggebieden Bovenkamp III en Wapenveld Noord in ontwikkeling genomen. In totaal zijn na 4 jaar tussen de 200-300 nieuwe woningen gere

Wat hebben we gedaan?

In Wapenveld zijn inbreidingsplannen zoals de MFA, Werverweg, Gruttoweg vastgesteld en is plan Hulsbergerlanden in voorbereiding. In Veessen zijn enkele kleine initiatieven vastgesteld en is aan de Klaproosakker een omvangrijkere ontwikkeling in voorbereiding.

In Heerde is het centrumplan in uitvoering (69 woningen), zijn 3 ontwikkelingen in de Bonenburgerlaan vastgesteld, Plan Boeve, de Wilhelminaschool en het voormalig politiebureau. Daarnaast zijn er 24 flexwoningen gerealiseerd.

We hebben een programma Volkshuisvesting vastgesteld. Er zijn meerdere inbreidingslocaties in voorbereiding.

Wat gaan we nog doen?

De komende jaren worden de bouwplannen gerealiseerd. Hierin is een aanzienlijk aandeel sociale woningbouw inbegrepen.

We geven uitvoering aan het programma Volkshuisvesting.

Ontwikkelaars hebben aangegeven tevreden te zijn over de ondersteuning vanuit de gemeente bij inwonersparticipatie.

Wat hebben we gedaan?

We werken vanuit het participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving. Vanuit dit beleid werken we aan het vergroten van betrokkenheid voor initiatieven en maatschappelijke opgaven. Afhankelijk van het initiatief of de opgave bepalen we of er een actieve rol of ondersteuning nodig is van de gemeente.

Naar aanleiding van de 100-dagenbrief van de burgemeester is er een werkgroep Participatie actief.

Wat gaan we nog doen?

We blijven werken vanuit het participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving en stellen dit bij als dit nodig is.

Doelstellingen

We doen meer dan alleen werken

Maatregelen

Het aantal lokale deelnemers/partners Fairtrade en/of Cittaslow is met 50% toegenomen.

Wat hebben we gedaan?

Als gemeente kopen we meer in op basis van Fairtrade en Cittaslow (lokaal). Het aantal ondernemers dat zich aan Cittaslow en/of Fairtrade verbindt groeit gestaag. De gemeente neemt samen met vrijwilligers uit de samenleving deel in de werkgroep Wereldwijd Naoberschap waar beide keurmerken onder vallen. De werkgroep Wereldwijd Naoberschap heeft een jaarprogramma. Onder de vlag Naoberschap vallen op dit moment 40 deelnemers. Er komen per jaar circa 4 deelnemers bij.

Wat gaan we nog doen?

We zetten het ingezette beleid de komende jaren voort. Werkgroep Wereldwijd Naoberschap komt elke 6 weken bijeen.

Doelstellingen

We faciliteren onze ondernemers

Maatregelen

Er heeft elk jaar een ondernemersevent plaatsgehad. Het uitvoeringsprogramma economie is conform planning gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan?

Er is jaarlijks een ondernemersevent.

Het uitvoeringsprogramma Actieprogramma Economie, dat in samenwerking met ondernemers is gemaakt, is vastgesteld.

Wat gaan we nog doen?

Het uitvoeringsprogramma Actieprogramma Economie is in uitvoering.

Het ingezette beleid zetten we de komende jaren voort.

De samenwerking in de Stedendriehoek en Regio Zwolle/Kop van de Veluwe heeft geleid tot zichtbare resultaten.

Wat hebben we gedaan?

De gemeente Heerde profileert zich als een gemeente die actief meedoet en bijdraagt in de regionale samenwerkingen. Voorbeelden hiervan zijn: Het H2O-verband met Hattem en Oldebroek; de Kop van de Veluwe; regio Zwolle en regio Stedendriehoek.

De gemeente Heerde krijgt hiervoor uitgewerkte grote ontwikkelingen (bijv. RES) terug die we lokaal verder uitwerken. De ambtelijke en bestuurlijke capaciteit vraagt echter steeds meer inspanning; hieraan kunnen we niet altijd voldoen. We participeren in de drie regiodeals.

Wat gaan we nog doen?

Onze inzet is er op gericht om deel te nemen in de projecten van de regiodeals.

Startende ondernemers kennen de weg naar Kennispoort. Er is in de kop van de Veluwe een loket voor starters ingericht.

Wat hebben we gedaan?

Startende ondernemers kunnen gebruik maken van het Starterscollectief Noord-Veluwe, waarvan de gemeente Heerde tot 2025 ambassadeur is. Daarnaast kunnen starters gebruik maken van het brede loket van Kennispoort in de Regio Zwolle.

Wat gaan we nog doen?

We zetten de reeds ingezette samenwerking voort, indien mogelijk met extra capaciteit.

Het in samenwerking met ondernemers tot stand gekomen en vastgestelde Actieprogramma is in uitvoering.

Wat hebben we gedaan?

Het uitvoeringsprogramma Actieprogramma Economie, dat in samenwerking met ondernemers is gemaakt, is vastgesteld.

Wat gaan we nog doen?

Actieprogramma is in uitvoering en loopt volgens plan.

Er zijn initiatieven tot stand gekomen in voorbereiding op het VLGG (Vitaal Landelijk Gebied Gelderland) en zijn met aan de hand van het Masterplan IJsselvallei gesprekken geïntensiveerd.

Wat hebben we gedaan?

Periodiek spreken we met een delegatie van de agrarische sector.

Er zijn tijdelijk twee erfcoaches aangesteld.

We zijn actief betrokken bij de activiteiten van de regio Stedendriehoek en de provincie in het landelijk gebied. Daarnaast werken we aan het in uitvoering brengen van de projecten uit het masterplan IJsselvallei.

Wat gaan we nog doen?

We blijven periodiek overleggen met een delegatie van de agrarische sector.

De aanstelling van de erfcoaches is verlengd. We blijven betrokken bij de ontwikkelingen in het landelijk gebied in de regio Stedendriehoek, masterplan IJsselvallei en de provincie.

Inwoners kopen in toenemende mate lokaal (bij lokale boeren of bedrijven)

Wat hebben we gedaan?

Het ondersteunen van verkorte voedselketens is onderdeel van de Omgevingsvisie. Daartoe werken we samen in de Stedendriehoek. Het aantal lokale producten in lokale winkels is aan het toenemen.

Wat gaan we nog doen?

We blijven de verkorte voedselketens faciliteren en stimuleren.

Doelstellingen

We gaan voor schone lucht

Maatregelen

Met instemming van de raad is het landelijk schone lucht akkoord ondertekend en ter uitvoering vertaald naar lokale keuzes.

Wat hebben we gedaan?

Dit is nog niet gerealiseerd.

Wat gaan we nog doen?

We kunnen dit de komende periode niet oppakken binnen de huidige capaciteit en middelen.

We blijven strijden tegen opening vliegveld Lelystad. Tenminste zijn de laagvliegroutes boven de Veluwe van tafel.

Wat hebben we gedaan?

Sinds 2014 heeft de gemeente Heerde het standpunt ingenomen dat er geen sprake mag zijn van overlast als gevolg van de (laag)vliegroutes van Lelystad Airport. Dit hebben we vaak en in verschillende procedures en acties tot uiting gebracht

Wat gaan we nog doen?

Het onderwerp is voor de verkiezingen controversieel verklaard. Het is afwachten welk standpunt een nieuwe regering hierover gaat innemen. Inmiddels heeft de (nieuwe)

Tweede Kamer in een motie wel uitgesproken dat Lelystad Airport niet meer voor commercieel handelsverkeer geopend moet worden.

De minister heeft uitgesproken te onderzoeken of Lelystad Airport toch voor commercieel handelsverkeer geopend kan worden. Daarnaast is het vliegveld in beeld in het kader van het NPRD (Nationaal Programma Ruimte voor Defensie).

Doelstellingen

We gebruiken minder energie en produceren andere energie

Maatregelen

We stimuleren de opwekking van zonne energie. Aangezien het meestal niet onze daken betreffen, zijn inwoners/eigenaren betrokken en zijn de beschikbare stimuleringsmaatregelen uitgevoerd. Ook het principe van zon op land wordt inmiddels toegepast. Bi

Wat hebben we gedaan?

Het lokale uitnodigingskader Zon op Land staat 'on hold' vanwege provinciale en landelijke ontwikkelingen. De raad heeft hiervoor een motie aangenomen.

Wat gaan we nog doen?

Binnenkort zal een discussienota besproken worden in de raad. Deze input zal worden gebruikt voor het actualiseren van het lokale uitnodigingskader.

Het plan transitievisie Warmte is in 2022 opgesteld en vastgesteld. De uitvoering is in volle gang.

Wat hebben we gedaan?

In 2023 is het lokale isolatieprogramma vastgesteld. Alle huiseigenaren met een energielabel van D/E/F/G kunnen subsidie ontvangen voor het isoleren van de woning.

Er worden gesprekken gevoerd met Liander over de uitdagingen die de netcongestie met zich meebrengt.

Wat gaan we nog doen?

In 2025 wordt de transitievisie Warmte geëvalueerd en wordt er een plan van aanpak gemaakt dat gericht is op het maken van een warmteprogramma. Op basis van het warmteprogramma worden wijkuitvoeringsplannen gemaakt.

De beschikbare middelen in het fonds voor duurzaamheidsleningen worden jaarlijks volledig besteed.

Wat hebben we gedaan?

De deelname aan de duurzaamheidslening blijft onverminderd populair. In 2024 werden er ongeveer 30 aanvragen gehonoreerd.

Wat gaan we nog doen?

De duurzaamheidslening zetten we voort.

Doelstellingen

We hebben plannen tegen teveel warmte en water

Maatregelen

Uitvoering van regionaal plan om droogte te bestrijden overstroming tegen te gaan en water goed op te vangen en vast te houden wordt jaarlijks conform planning uitgevoerd.

Wat hebben we gedaan?

De omgevingsvisie biedt de beleidsmatige basis voor het omgevingsplan. Klimaatadaptatie is onderdeel van de omgevingsvisie, die in mei 2024 in de gemeenteraad is behandeld.

Wat gaan we nog doen?

We voeren de omgevingsvisie uit. Onder andere door het beleid in andere instrumenten verder uit te werken, bijvoorbeeld in het omgevingsplan en in programma's.

Er zijn gekoppeld aan omgevingsvisie regels vastgesteld en in uitvoering mbt circulair bouwen en energieneutraal bouwen.

Wat hebben we gedaan?

Energieneutraal bouwen is een autonome ontwikkeling binnen de bouwregelgeving die zich steeds verder zal door ontwikkelen. Voor circulair bouwen geldt dit in mindere mate.

Binnen de gemeente is er een ondernemer die hierin landelijk het voortouw neemt en ook pilots op dit gebied doet.

Wat gaan we nog doen?

Bij de ontwikkeling van het omgevingsplan wordt onderzocht in welke vorm circulair bouwen een positie kan krijgen. Hierin zullen we de samenwerking zoeken met lokale partners.

Doelstellingen

We houden Heerde goed bereikbaar

Maatregelen

Inwoners zijn door campagnes bewust van het STOP-principe op gezondheid, bewegen en duurzaamheid. Inwoners passen het STOP-principe toe in woon-werkverkeer.

Wat hebben we gedaan?

Het STOP-principe is opgenomen in de vastgestelde Omgevingsvisie.

Wat gaan we nog doen?

Uitvoering geven aan de Omgevingsvisie en doorvertaling hiervan in het Mobiliteitsplan.

Het fietspad tussen Heerderstrand en de kiosk is gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan?

Het fietspad tussen Heerderstrand en de kiosk is gerealiseerd.

Wat gaan we nog doen?

Structureel onderhouden van de fietspaden.

De F50 is gerealiseerd of in voorbereiding (verkennende fase).

Wat hebben we gedaan?

We hebben de provincie aangespoord om als projectleider 'snelle fietsverbinding' op te treden. Inmiddels heeft de provincie dit project weer actief opgepakt.

Wat gaan we nog doen?

Samen met betrokken gemeenten gaan we een onderzoek instellen naar de voorkeursvariant voor een snelle fietsverbinding.

Doelstellingen

We respecteren de natuur

Maatregelen

In samenspraak met provincie, landbouw en natuurverenigingen wordt natuur hersteld ten behoeve van toekomstbestendig landelijk gebied.

Wat hebben we gedaan?

In november 2023 zijn we gestart met het opstellen van een programma biodiversiteit.

We betrekken hierbij diverse (vrijwilligers) organisaties uit Heerde en omgeving. Het plan voorziet in het verbeteren van de biodiversiteit in alle deelgebieden van de gemeente.

We voeren de bosvisie 2020 uit. Hiervoor wordt jaarlijks een bosbeheerplan opgesteld en uitgevoerd. We oogsten alleen door te dunnen en niet meer dan er jaarlijks bijgroeit. Dood hout laten we in het bos. We werken mee aan de natuurherstelplannen Veluwe, onder andere door het verbinden van het Pluizenmeer met de Dellen door bos te verwijderen, in 2022 is hier een begin mee gemaakt. Daarnaast is door de provincie subsidie toegekend voor het uitvoeren van maatregelen in het kader van de recreatiezonering.

Het beheer van de zuidelijke landschapszone is aanbesteed. Een agrarisch ondernemer uit de omgeving beheert sinds 2023 dit natuurgebied.

Wat gaan we nog doen?

We gaan de biodiversiteitsagenda uitvoeren als deze is vastgesteld. Daarnaast stellen we jaarlijks een bosbeheerplan op en voeren dat uit. We gaan maatregelen in het kader van de recreatiezonering uitvoeren.

Er is een vastgesteld maaibeleid en het ecologisch bermbeheer wordt in praktijk toegepast.

Wat hebben we gedaan?

In de praktijk wordt bekeken waar eenvoudig de biodiversiteit verbeterd kan worden. Zo klepelen we niet meer twee keer per jaar de gehele berm, maar klepelen we één keer per jaar een meterstrook en eenmaal per jaar de gehele berm. Daarnaast zijn er

bloemmengsels gezaaid en bloembollen voor verwildering geplant. Er zijn binnen en buiten de bebouwde kom bomen (o.a. els, eik, wilg, linde) geplant op grond in beheer van de gemeente

Wat gaan we nog doen?

Er wordt een groenvisie openbare ruimte opgesteld. Om de biodiversiteit te versterken zal het maaibeheer aangepast worden (minder maaien of sinus maaien).

Doelstellingen

We vergroten de verkeersveiligheid in de gemeente

Maatregelen

De doelen en aanpak (nieuw GVVP) is heroverwogen en opnieuw vastgesteld en wordt uitgevoerd.

Wat hebben we gedaan?

Bij investeringen op de locaties Rooboerskamp/ Hogepad en Wildekampseweg/Nachtegaalweg hebben we rekening gehouden met het vergroten van de verkeersveiligheid. Ook de Kerkstraat in Veessen hebben we eind dit jaar verbeterd.

Wat gaan we nog doen?

In 2025 gaan we de Veldzijderkamp in Wapenveld aanpakken.

Jaarlijks zijn er 2 rotondes geschouwd en zo nodig aangepakt.

Wat hebben we gedaan?

We hebben de rotonde Brinklaan/Kamperweg en de rotonde Eperweg/Wezeweg onderzocht.

Wat gaan we nog doen?

De resultaten van de schouw op verkeersveiligheid van deze 2 rotondes worden nog gedeeld. In 2025 gaan we een schouw doen bij 2 andere rotondes.

Voor de Elburgerweg is binnen bebouwde kom van Heerde en de Hogeweg in Veessen de maximumsnelheid teruggebracht naar 30km/uur.

Wat hebben we gedaan?

We hebben het terugbrengen van de snelheid op bepaalde plekken van 50 naar 30 km/h opgenomen in de Omgevingsvisie (in april 2024 in de raad).

Wat gaan we nog doen?

We nemen dit uitgangspunt meegenomen in het nog vast te stellen mobiliteitsplan.

De lijst met verkeersgevaarlijke situaties vanuit het rapport meldpunt verkeersgevaarlijke situaties zijn afgewerkt.

Wat hebben we gedaan?

We hebben een lijst met verkeersgevaarlijke situaties vanuit het rapport meldpunt verkeersgevaarlijke situaties . Deze zijn van een reactie voorzien.

Wat gaan we nog doen?

We voeren de Omgevingsvisie uit, evenals de doorvertaling hiervan in het Mobiliteitsplan. In het mobiliteitsplan wordt een prioritering aangegeven welke situaties we het eerst gaan aanpakken.

Er is een pilot uitgevoerd in 2023 voor minder verkeer in het centrum Heerde (Welgelegen tot Bonenburgerlaan) voor zaterdagen na 16.00 uur. Resultaten zijn betrokken bij het centrumplan.

Wat hebben we gedaan?

Na gesprekken met ondernemers is er gekozen om een pilot te houden om doorrijdend verkeer uit het centrum te weren. Deze is september 2024 uitgevoerd. de resultaten en ervaring zijn geanalyseerd.

Wat gaan we nog doen?

De resultaten en ervaringen zullen nog gedeeld en betrokken worden bij de verdere plannen omtrent verkeer in het centrum.

De schoolroutes zijn geschouwd op veiligheid (bijv. door VVN).

Wat hebben we gedaan?

We hebben extra aandacht voor veilige loop- en fietsroutes naar scholen nog niet uitgevoerd, dit is in voorbereiding voor een Mobiliteitsplan (afrondende fase).

Wel is er op de eerste schooldag in augustus 2023 een tweede schoolzone geopend. Dit keer bij de Horsthoekschool met door leerlingen ontworpen borden.

Wat gaan we nog doen?

We nemen het uitvoeringsprogramma op in het Mobiliteitsplan.

Er is sprake van actief wildbeheer en er zijn hekken of roosters aangebracht op plekken met structureel overlast.

Wat hebben we gedaan?

We hebben een hekwerk aangebracht aan Wapenvelderzand om aanrijdingen met groot wild te voorkomen.

Wat gaan we nog doen?

Het verlagen van de snelheid op de Groteweg van 80 km/h na 60 km/h.

Doelstellingen

We willen dat materialen nog vaker opnieuw gebruikt worden

Maatregelen

Er is een concreet uitvoeringsprogramma toekomstbestendige bedrijventerreinen vastgesteld en die is in volgorde naar analogie programma in uitvoering.

Wat hebben we gedaan?

Circulaire economie is onderdeel van de omgevingsvisie, die in mei 2024 in de gemeenteraad is vastgesteld.

Wat gaan we nog doen?

We voeren de omgevingsvisie uit. Onder andere door het beleid in andere instrumenten verder uit te werken, bijvoorbeeld in het omgevingsplan en in programma's.

Binnen grenzen aanbestedingskader is er lokaal en duurzaam ingekocht. De vaste huisleveranciers zijn opnieuw aanbesteed.

Wat hebben we gedaan?

We kopen waar mogelijk zoveel mogelijk lokaal en duurzaam in, maar volgen daarbij wel de uitgangspunten van het inkoopbeleid H20 en wetgeving. Lokaal inkopen betreffen inkoop binnen de gemeenten Hattem, Heerde en Oldebroek. Diverse contracten van huisleveranciers zijn opnieuw aanbesteed. Begin 2024 is een ondernemersavond ingevuld rond het thema inkoop. Hier is door team inkoop toelichting gegeven op het inkoopproces.

Wat gaan we nog doen?

We continueren de uitvoering binnen het daarvoor vastgestelde beleid.

Onze bedrijfsauto's zijn conform afschrijvingsplanning vervangen door elektrische auto's

Wat hebben we gedaan?

Enkele bedrijfsauto's zijn conform afschrijvingsplanning vervangen door elektrische auto's. Dit is door het aanbod op de markt niet voor alle auto's mogelijk. Hierin maken we dan een keuze voor de beste duurzame optie.

Wat gaan we nog doen?

Dit beleid continueren we voor vervanging van bedrijfsauto's.

Er is op basis van uitgevoerd onderzoek over aanpassen wijze inzameling plastic afval door raad besluit genomen.

Wat hebben we gedaan?

We nemen het onderzoek naar mogelijke verbeteringen van onze PMD inzameling mee in een bredere heroriëntatie van onze huishoudelijke afval- en grondstoffeninzameling.

Wat gaan we nog doen?

De inzet is een besluit van de raad in 2025 over de toekomst van de restafval- en grondstoffeninzameling.

Doelstellingen

We zijn een gastvrije gemeente

Maatregelen

Er is zicht op de realisatie van een hotel. De voorgenomen ontwikkelingen mbt Ennerveld, IJsselzicht en IJsselhoeve zijn gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan?

In de omgevingsvisie hebben we ruimte gecreëerd voor de realisatie van een hotel.

We hebben meermaals contact gezocht met de initiatiefnemers van de locatie Gr8 om mee te denken in de huidige uitdagingen.

Voor het Ennerveld is de Omgevingsvergunning verleend. Voor de locaties IJsselzicht en IJsselhoeve is tot op heden geen aanvraag ingediend.

Wat gaan we nog doen?

We zijn in gesprek met de initiatiefnemers.

De centra zijn gezelliger gemaakt met groen en rondom muziekkoepeel, zulks in samenhang met centrumplan

Wat hebben we gedaan?

Met ondersteuning van een klankbordgroep is er gewerkt aan een concept-inrichtingsplan voor het centrum, in samenhang met het centrumplan (groene long, water en hittestress). Er is een inloop/informatieavond eind november geweest voor alle belangstellende.

Wat gaan we nog doen?

We gaan het inrichtingsplan vaststellen en vervolgens uitvoeren.

Er is geïnvesteerd in een kiosk, horecavoorziening resp.ontvangstlocaties op Heerderstrand en Renderklippen.

Wat hebben we gedaan?

Leisurelands is ideeën aan het uitwerken voor het Heerderstrand. Een concrete aanvraag is nog niet ingediend.

De aanvraag voor de wet Natuurbescherming voor de kiosk op de Renderklippen is wederom bij de provincie ingediend. De verwachting is dat deze vergunning niet wordt verleend.

Wat gaan we nog doen?

We behandelen ingediende aanvragen.

De opgaves vanuit de recreatiezonering zijn gerealiseerd resp. in uitvoering. Ook zijn routes opgesteld voor alle gebruikers (o.a. MTB-ers).

Wat hebben we gedaan?

In december 2023 is subsidie aangevraagd voor de verschillende onderzoeken en maatregelen in het kader van recreatiezonering. Deze is door de provincie positief beschikt. Een eerste onderzoeksopdracht is uitgevoerd.

Wat gaan we nog doen?

Wanneer de resultaten van de onderzoeken bekend zijn gaan we afhankelijk van het thema (zie eerdere inventarisatielijst) met de raad in gesprek over de uitvoering of gaan we direct tot uitvoering over.

Doelstellingen

We zorgen dat we meebewegen met de ontwikkelingen in de huizenmarkt

Maatregelen

Er is een doelgroepenverordening vastgesteld en in werking die er in voorziet dat woningen ook voor mensen met een lager inkomen betaalbaar blijven. Per initiatief zijn er met ontwikkelaars hierover afspraken gemaakt en vastgelegd in anterieure overe

Wat hebben we gedaan?

We werken aan een nieuwe huisvestingsverordening die moet zorgen voor een beter passende toewijzing.

Wat gaan we nog doen?

We zetten het ingezette beleid voort.

Dit voornemen is uitgewerkt met Triada en gekoppeld aan het woningverdeelsysteem sociale verhuur.

Wat hebben we gedaan?

Dit maakt onderdeel uit van het programma Volkshuisvesting.

Wat gaan we nog doen?

We zetten het ingezette beleid voort.

We gaan nog onderzoeken of de verhuur van particuliere eigenaren via de woningcorporatie kan lopen, zodat sociale verhuur ook sociale verhuur blijft. Hiertoe moet de huisvestingsverordening worden aangepast.

De rood voor rood regeling is aangepast waarbij de intentie is om meer woningen toe te voegen.

Wat hebben we gedaan?

De rood voor rood regeling wordt in 2025/2026 opnieuw vorm gegeven.

Wat gaan we nog doen?

In 2025/2026 starten we met een nieuw functieveranderingsbeleid.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Duurzaamheid	491.669	546.608	1.666.910	817.957	848.953
Riolering	1.446.130	1.285.204	1.285.204	1.314.442	-29.238
Reiniging afval	1.618.984	1.708.955	1.708.955	1.704.316	4.639
Begraven	461.634	447.271	447.271	495.156	-47.885
Economie	1.109.589	300.639	594.639	651.859	-57.220
Toerisme en recreatie	393.594	442.846	472.846	395.277	77.569
Bouwen en Wonen	1.579.361	1.173.559	1.624.499	1.736.469	-111.970
Ruimtelijke ontwikkeling	748.090	654.319	1.348.319	1.259.107	89.212
Grondbedrijf	2.181.617	76.566	76.566	1.480.132	-1.403.566
Gemeentelijke accommodaties	1.952.966	2.138.372	2.569.591	2.003.262	566.329
Beheer en onderhoud	5.521.345	5.108.677	5.606.712	5.391.128	215.584
Verkeer en vervoer	197.268	251.764	320.264	315.687	4.577
Totaal Lasten	17.702.247	14.134.780	17.721.776	17.564.793	156.983
Baten					
Duurzaamheid	-398.424	-348.993	-1.469.295	-713.095	-756.200
Riolering	-1.818.427	-1.618.057	-1.618.057	-1.699.352	81.295
Reiniging afval	-1.993.007	-2.096.421	-2.096.421	-2.112.072	15.651
Begraven	-613.308	-615.580	-615.580	-663.465	47.885
Economie	-838.576	-25.200	-275.200	-275.082	-118
Toerisme en recreatie	-23.087	-21.587	-21.587	-50.164	28.577
Bouwen en Wonen	-991.750	-397.866	-868.866	-1.157.926	289.060
Ruimtelijke ontwikkeling	-296.978	-116.380	-441.380	-541.756	100.376
Grondbedrijf	-1.449.065	-322.909	-462.909	-1.102.311	639.402
Gemeentelijke accommodaties	-1.277.084	-866.956	-947.754	-779.798	-167.956
Beheer en onderhoud	-676.940	-574.647	-776.203	-804.954	28.751
Verkeer en vervoer	-1.034	0	0	-475	475
Totaal Baten	-10.377.679	-7.004.596	-9.593.252	-9.900.450	307.198
Resultaat	7.324.568	7.130.184	8.128.524	7.664.343	464.181

Toelichting op de lasten en baten ruimte, ondernemen en wonen

Lasten

De totale lasten bij dit programma zijn **€157.000,-** lager dan geraamd. Hieronder zijn de belangrijkste oorzaken van deze afwijkingen weergegeven.

Duurzaamheid	€849.000		
--------------	----------	--	--

Economie	-/-€57.000		
Lagere rentekosten/bebording Masterplan IJsselvallei	€78.000		
Storting voorziening sociale woningbouw	-/-€108.000		
Geen kosten vliegtuigberging Veessen/hogere doorbelasting personeelskosten	€89.000		
Grondbedrijf	-/- €1.404.000		
Kostendekkende exploitaties	-/-€72.000		
Geen rentekosten gemeentelijke gebouwen/lage éénmalige kosten Hof van Cramer	€566.000		
Geen rentekosten openbare ruimte/onttrekking voorziening Parkeerfonds	<u>€216.000</u>		
<u>Totaal</u>	€157.000		

Duurzaamheid

Bij het product Duurzaamheid zijn er subsidiegelden ontvangen voor het Nationaal Isolatieprogramma en de bestrijding van energiearmoede. Deze bedragen zijn voor een deel in 2024 ingezet, echter hiervan is nog €756.000,- overgehouden. Verder is van het reguliere budget €93.000,- niet uitgegeven. Voorstel is om dit bedrag over te hevelen naar 2025 voor opname in de reserve duurzaamheid. Dit als basis voor het uitvoeringsprogramma duurzaamheid vanaf 2026 waar het opstellen van het warmteprogramma een onderdeel van is.

Economie

In 2023 en 2024 is ingezet op het opzetten en verbeteren van het organiserend vermogen van de bedrijventerreinen binnen de gemeente Heerde. De subsidiegelden die hiervoor zijn ontvangen zijn in 2023 in de administratie verwerkt; de uitvoering(kosten) ervan heeft veelal in 2024 plaatsgevonden. Dit, en de gering hogere kosten voor de Centrummanager, veroorzaakt de overschrijding van €57.000,- bij dit product.

Toerisme en recreatie

De uitgaven bij dit product zijn €78.000,- lager dan de raming. Deze onderschrijding heeft een aantal oorzaken. Er zijn geen rentekosten gemaakt waardoor er €34.000,- is uitgespaard. Verder is het budget van €14.000,- voor toeristische bebording niet uitgegeven. Door een vertraging in het proces voor het Masterplan IJsselvallei is hiervoor €21.000,- minder besteed. Tenslotte was de bijdrage voor de Vitale Vakantieparken €9.000,- lager.

Bouwen & Wonen

Bij de Najaarsnota 2024 is er rekening gehouden met een storting naar de voorziening Sociale Woningbouw van €114.000,-. In werkelijkheid is er nog €108.000,- meer ontvangen; deze hogere ontvangst is ook naar de voorziening doorgestort.

Ruimtelijke ontwikkeling

De kosten en dekking vanuit de reserve voor de vliegtuigberging in Veessen zijn nog niet

verwerkt in de exploitatie omdat deze kosten, na de afronding van dit project, door het Rijk worden vergoed. Hierdoor is er €140.000,- minder bij product uitgegeven. Daarnaast is er meer dan verwacht gebruik gemaakt van externe adviseurs ten behoeve van de implementatie van de Omgevingswet en voor de ontwikkeling van ruimtelijke plannen. Per saldo wordt op dit product €89.000,- overgehouden.

Grondbedrijf

Lasten -/-€1.404.000 en baten €639.000,-; per saldo een negatief jaarrekeningresultaat van -/-€765.000,-. De grondexploitatie van het jaar 2024 sluit met een negatief resultaat van €358.000,-. Dit is het saldo van winst en verliesnemingen van 4 complexen. In de begroting was rekening gehouden met een positief resultaat van €340.000,-, dit volgens het MPG dat bekend was bij het opmaken van de Voorjaarsnota 2024 (is later nog een keer gewijzigd vanwege correcties Centrumplan). Het blijft lastig om het resultaat goed te voorspellen omdat er jaarlijks hercalculaties gemaakt worden van de exploitaties en de POC-methode (een rekenkundig model) toegepast moet worden. Grondverkoop laten zich ook lastig op de precieze momenten voorspellen. De uitgaven en inkomsten van de grondexploitatie zijn balansboekingen, maar de grootboekregels (het BBV) schrijven voor dat de mutaties via de gewone exploitatie van de gemeente moeten lopen. Daarna worden deze met een tegenboeking naar de balans geboekt. Het lastige is dat de ramingen van deze uitgaven en inkomsten al in eerdere jaren via kredieten door de raad beschikbaar gesteld. Daarom is het niet goed mogelijk een toelichting te geven op de verschillen tussen raming en werkelijkheid. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar het niet openbare MPG.

Gemeentelijke accommodaties

De werkelijke kosten bij dit product zijn €566.000,- lager dan de raming. Dit komt voor €405.000,- doordat er geen rentekosten zijn doorbelast. Door het forse financieringsoverschot gecombineerd met de relatief hoge rentevergoeding is er per saldo meer rente ontvangen dan er is betaald. Hierdoor is deze rentedoorbelasting vervallen. Daarnaast is er €131.000,- overgehouden van de éénmalige kosten voor de bouw van de nieuwe Hof van Cramer. De kosten voor de sloop van het pand, met daarbij de asbestverwijdering, waren fors lager.

Beheer en onderhoud

De werkelijke uitgaven bij het programma Beheer en onderhoud zijn €216.000,- lager dan geraamd. Voor een groot deel (€150.000,-) wordt deze onderschrijding veroorzaakt doordat er geen rentekosten zijn doorbelast. Daarnaast is er bij de Voorjaarsnota 2024 een bedrag van €90.000,- vanuit de voorziening Parkeerfonds toegevoegd. Hiervan is maar €29.000,- uitgegeven. Het restant blijft beschikbaar in de voorziening en zal op een later moment worden besteed.

Baten

De totale baten bij dit programma zijn **€307.000,-** hoger dan geraamd. Hieronder zijn de belangrijkste oorzaken van deze afwijkingen weergegeven.

Duurzaamheid	-/- €756.000
Kostendekkende exploitaties	€145.000
Inhaaljaar Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL)	€22.000
Storting voorziening sociale woningbouw	€108.000

Plankosten/antérieure overeenkomsten/bouwleges	€405.000
Vliegtuigberging Veessen	-/-€140.000
Grondbedrijf	€639.000
Geringere onttrekking reserves t.b.v. gemeentelijke gebouwen (o.a. Hof van Cramer)	-/-€162.000
Recht van opstal vergoedingen plaatsen trafo's (Liander)	€29.000
Overige kleine afwijkingen	<u>€17.000</u>
Totaal	€307.000

Duurzaamheid

Zoals bij de lasten als is aangegeven is een deel (€756.000,-) van de subsidiegelden voor het Nationaal Isolatieprogramma en de bestrijding van energiearmoede nog niet uitgegeven.

Toerisme & recreatie

De subsidie voor het behoud en de ontwikkeling van (agrarische) natuurgebieden en landschappen (SNL) werd altijd een jaar achteraf betaald en verantwoord. Met ingang van 2024 is ervoor gekozen om deze subsidie te verantwoorden in het jaar waarop deze betrekking heeft. Het gevolg hiervan is dat zowel de jaren 2023 als 2024 zijn verwerkt; dit 'inhaaljaar' resulteert in een extra inkomst van €22.000,-.

Bouwen & Wonen

Ten opzichte van de najaarsnota, waar €114.000,- is bijgeraamd voor de bijdragen sociale woningbouw, is er €108.000,- meer binnengekomen en doorgestort naar de voorziening (budgetneutraal).

Ruimtelijke ontwikkeling

In de loop van 2024 is de plankostenscan geïntroduceerd en wordt per initiatief een begroting op maat gemaakt en geïnd (€219.000,-). Deze nieuwe manier van werken is in 2024 niet optimaal meegenomen in de gemeentelijke begroting. Voor volgend jaar wordt hier een aparte projectadministratie voor ingericht.

De kosten en dekking vanuit de reserve (€140.000,-) voor de vliegtuigberging in Veessen zijn nog niet verwerkt in de exploitatie omdat deze kosten, na de afronding van dit project, door het Rijk worden vergoed (budgetneutraal).

Gemeentelijke accommodaties

Bij de begroting was rekening gehouden met een onttrekking aan de reserves voor diverse kosten aan gemeentelijke gebouwen van €300.000,-. In werkelijkheid waren deze kosten, en daarmee de onttrekking uit de reserves, €162.000,- lager. Voor een groot deel komt dit doordat de éénmalige kosten van de Hof van Cramer (sloop/asbestverwijdering etc.) erg meevielen.

Beheer en onderhoud

De werkelijke inkomsten bij het programma Beheer en onderhoud zijn €29.000,- hoger dan geraamd. De afwijking is tot stand gekomen omdat er veel meer overeenkomsten met Liander zijn gemaakt voor het plaatsen van trafo's. Hiervoor zijn door deze organisatie vergoedingen in de vorm van 'recht van opstal' betaald.

Kostendekkende exploitaties

Riolering

(lasten -/-€29.000,- en baten €81.000,-). Alle verschillen tussen raming en werkelijkheid van riolering worden gemuteerd op de voorziening riolering. Daarmee blijven de middelen beschikbaar voor het onderhoud van riolering. In 2024 zijn we op de lasten en baten €102.000,- tekort gekomen. Dit tekort wordt gedekt uit de voorziening riolering. Het is hierbij goed om te weten dat er jarenlang overschotten zijn geweest die naar de voorziening riolering zijn gegaan. Het tekort van 2024 is voornamelijk ontstaan uit fors hogere uitgaven voor energie en aan onderhoud drukriolering en de vrijvervalriolen. De bovengenoemde cijfers over de lasten en baten sluiten niet aan met dit bedrag. Dat komt omdat BTW ook onderdeel uitmaakt van de lasten maar vanwege compensatie niet begroot wordt. Ook toegerekende overhead wordt op een andere plek in de begroting verantwoord. De raming gaf aan dat we een tekort zouden hebben van €44.000,- op de exploitatie van rioleringen. De nadelen zijn groter geweest want in afwijking daarvan is ongeveer €81.000,- meer uitgegeven aan derden en doorberekeningen van interne kosten. Daarnaast was er een besparing op de rente. Aan baten zijn er €24.000,- hogere opbrengsten aan rioolheffingen geweest. De stand van de voorziening riolering komt hiermee uit op €4.800.000,- per 1-1-2025.

Reiniging afval

(afval lasten €5.000,- en baten €16.000,-). Alle verschillen tussen raming en werkelijkheid worden gemuteerd op de reserve afvalstoffenheffing. Daarmee blijven de overschotten beschikbaar voor deze exploitatie. De exploitatie van 2024 gaf een positief saldo van €41.000,-. Dat komt hoofdzakelijk door een hogere opbrengst van €59.000,- voor het PMD, een voordeel op de kosten van de ROVA van €25.000,-, een hogere opbrengst voor zwerfafval van €18.000,- en een lagere opbrengst afvalstoffenheffing van €61.000,-. De cijfers sluiten niet aan met de hier genoemde baten en lasten omdat overhead en kwijtscheldingen op andere plekken in de begroting geraamd worden. Ook de BTW wordt niet geraamd, maar maakt wel onderdeel uit van de exploitatie. Er zal vanwege het overschot op de exploitatie €41.000,- naar de reserve worden geboekt. De stand van de reserve afvalstoffenheffing komt hiermee uit op €243.000,- per 1-1-2025.

Begraven

(lasten -/-€48.000,- en baten €48.000,-). Alle verschillen tussen raming en werkelijkheid van begraven worden gemuteerd op de reserve afkoopsommen onderhoud graven. Daarmee blijven de mutaties en overschotten beschikbaar voor deze exploitatie. Voor het jaar 2024 was geraamd dat we €101.000,- tekort zouden komen, maar in werkelijkheid was er een overschot van €19.000,-. Een afwijking van €120.000,-. Voor het grootste deel (€136.000,-) kan dit toegeschreven worden aan een hogere opbrengst aan afkoopsommen onderhoud graven. Het blijkt dat er veel gevallen zijn die besluiten om niet meer jaarlijks het onderhoud willen betalen, maar dit af willen kopen. Verder zijn de kosten wat hoger uitgevallen door de hogere prijs van brandstofkosten en het delven van graven door een externe partij. Genoemde cijfers sluiten niet aan met de baten en lasten omdat ook het overhead wordt toegerekend, maar vanwege BBV-regels op een andere plek begroot worden. Na toevoeging van €19.000,- aan de reserve is de stand van de reserve afkoopsommen €1.196.000,- per 1-1-2025.

Wettelijke voorgeschreven indicatoren

De werkelijke inkomsten bij het programma Beheer en onderhoud zijn € 44.425,- meer dan geraamd. De afwijking is tot stand gekomen omdat er veel meer overeenkomsten met Liander zijn gemaakt voor het plaatsen van trafo's (recht van opstal).

Programma Indicator		eenheid	periode	Heerde	Nederland
2	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2023	77	150
2	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2022	21,7	40,9
2	Functiemenging	%	2023	45,7	54,2
2	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2023	147	181,8
2	Gemiddelde WOZ-waarde	x €1.000	2024	430	379
2	Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2023	3,3	9,1
2	Demografische druk	%	2024	86	70,4
2	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2024	1065	geen data
2	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2024	1098	geen data
2	Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2021	600,9	836,6

3. Sociaal maatschappelijk

Toelichting op programma Sociaal Maatschappelijk

Het programma Sociaal Maatschappelijk gaat over alles wat mensen in hun directe bestaan raakt en heeft primair betrekking op zorg, welzijn, arbeid, onderwijs, volksgezondheid en vrijetijdsbesteding zoals sport en kunst en cultuur. Het gaat om mensen en de wijze waarop zij in staat zijn om deel te nemen aan de samenleving en invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.

Collegeprogramma Sociaal maatschappelijk 2024

Doelstellingen

We benutten de kracht van de samenleving

Maatregelen

Onze subsidieformulieren zijn 2 jaarlijks geevalueerd en desgewenst vereenvoudigd.

Wat hebben we gedaan?

De subsidieregelingen voor de structurele subsidies zijn vereenvoudigd en gelden voor meerdere jaren. Het aantal soorten aanvraagformulieren is verminderd en eenvoudiger opgesteld. Door deze stappen is sneller te zien waarvoor de gemeente subsidie verstrekt en is het makkelijker aan te vragen. Er wordt voor zowel structurele als incidentele subsidieregelingen gewerkt volgens een vast format, wat de leesbaarheid voor de aanvrager vergroot.

Wat gaan we nog doen?

Na de overgang naar een nieuw zaaksysteem is digitaal aanvragen mogelijk.

Het maatwerkaanbod voor jonge mantelzorgers binnen STIP is gecontinueerd.

Wat hebben we gedaan?

Jaarlijks kennen we het mantelzorgcompliment toe. Om mantelzorgers en zorgontvangers tegemoet te komen is sinds 2024 de aanvraagperiode voor het mantelzorgcompliment verlengd naar een heel jaar. Stip biedt ondersteuning waar nodig.

Wat gaan we nog doen?

Dit zetten we voort, dit is structureel werk. We gaan aan de slag met de behoefte aan lichtere respijtzorg thuis.

Het % zwaar belaste mantelzorgers in de GGD monitor is gelijk gebleven of afgenomen.

Wat hebben we gedaan?

Vanuit Stip bieden we waar nodig respijtzorg en ondersteuning aan mantelzorgers die op adem willen komen. Maandelijks is het Mantelzorg café in De Heerd en in 2023 is een mantelzorgbeurs georganiseerd.

Wat gaan we nog doen?

Dit zetten we voort, dit is structureel werk.

Doelstellingen

We breiden de begraafplaats uit

Maatregelen

De uitbreiding van de begraafplaats Wapenveld is gerealiseerd of in aanbouw.

Wat hebben we gedaan?

In 2023 is gestart met de verkenning welke mogelijkheden er zijn om de uitgifte van graven op begraafplaats Wapenveld te waarborgen. De eerste uitkomsten van de verkenning zijn in een themacollege besproken.

Wat gaan we nog doen?

In het vervolg van 2024 wordt het project verder vormgegeven. Hierbij worden de uitkomsten van de verkenning verder uitgewerkt (definitief ontwerp) waarbij bestuur (raad) en alle andere belanghebbenden (zoals bewoners, IDO, Dorpsraad) worden betrokken.

Doelstellingen

We creëren centrale ontmoetingsplekken

Maatregelen

De MFA Wapenveld is gerealiseerd resp. in aanbouw.

Wat hebben we gedaan?

De bouw van de MFA Wapenveld is in volle gang.

Wat gaan we nog doen?

Volgens planning wordt MFA Wapenveld eind 2025 opgeleverd.

Er is in de kern Heerde voor jongeren een buiten hangplek.

Wat hebben we gedaan?

In 2024 hebben we een verkenning van de mogelijke locaties voor jongeren uitgevoerd. In 2025 is een informatiebijeenkomst georganiseerd voor omwonenden van de beoogde locatie.

Wat gaan we nog doen?

Gesprekken met jongeren en vervolgbijeenkomsten worden georganiseerd. Besluitvorming over definitieve locatie wordt voorbereid en raad wordt tussentijds geïnformeerd.

Doel is om in 2025 een hangplek voor jongeren in de kern van Heerde te realiseren.

Doelstellingen

We steken de helpende hand uit

Maatregelen

Meer scholen zetten jaarlijks in op voorkomen verslaving d.m.v. scholing.

Wat hebben we gedaan?

Bureau Halt heeft een structureel aanbod voor voorlichting op scholen. In het schooljaar 2023/2024 hebben alle scholen 1 of meerdere gastlessen afgenomen.

Wat gaan we nog doen?

We zetten de ingezette acties structureel voort.

We hebben AA blijvend gefaciliteerd, zodat zij hun werk kunnen doen (huisvesting, folders printen, actieve verwijzing)

Wat hebben we gedaan?

We ondersteunen zelfhulpgroepen zoals de AA en stimuleren inwoners hier gebruik van te maken.

In de pilot Middelengebruik en Verslaving benadert de casemanager inwoners met een verslaving volgens de Aanpak Middelengebruik en Verslaving en werkt toe naar langdurig herstel. Naar aanleiding van activiteiten In de week van de verslaving zijn veel contacten ontstaan waaruit hulp is voortgevloeid.

Wat gaan we nog doen?

We zetten de ondersteuning AA voort.

De huidige laagdrempelige plek bij STIP is gecontinueerd.

Wat hebben we gedaan?

Stip biedt een laagdrempelige plek waar je hulp kunt vragen.

Wat gaan we nog doen?

Zodra de nieuwe MFA Hof van Cramer gereed is, dan wordt Stip Wapenveld daar gelokaliseerd en verder uitgebreid.

We hebben de huidige werkwijze voor het verstrekken van bijstand gecontinueerd met aandacht voor de mens. Ons beleid is heroverwogen als landelijke ontwikkelingen daar aanleiding toe geven (zoals bijv inflatie, rente, kosten levensonderhoud).

Wat hebben we gedaan?

We kijken bij het verstrekken van bijstand naar de mens. We zoeken samen naar passend werk en leveren maatwerk bij de kwijschelding van schulden.

Het beleidsplan bestaanszekerheid is eind 2023 vastgesteld door de raad en we geven hier uitvoering aan. Zo worden uitgiftepunten voor menstruatieproducten ingericht. Samen met ketenpartners is het armoedepact opgericht. Naast het reguliere Kindpakket hebben de kinderen in de zomer een zomerpakket met speelgoed ontvangen. En ook is weer een Kledingpas voor kinderen verstrekt. In april en oktober hebben we een

energietoeslag uitgekeerd. Het Noodfonds Energietoeslag hebben we geëvalueerd en verlengd tot 31-12-2023. We communiceren uitgebreid over de mogelijkheden tot hulp via publicaties en via de vele persoonlijke gesprekken die door de collega's van Steun- en informatiepunt Stip worden gevoerd.

Wat gaan we nog doen?

We willen het Kindpakket verder uitbreiden. Dit wordt meegenomen bij de integrale afweging Perspectiefnota.

We onderzoeken hoe we de klanttevredenheid van de inwoners die gebruik maken van de regelingen vanuit de Participatiewet, kunnen meten. We breiden het armoedepact verder uit.

Onze inzet op begeleiding van inwoners naar werk is tenminste gelijk gebleven. We blijven inzetten op participeren op een passende plek.

Wat hebben we gedaan?

We werken intensief samen met Lucrato om alle inwoners in de gemeente Heerde een goede werk- en/of vrijwilligersplek te bieden.

Wat gaan we nog doen?

We zetten onze werkzaamheden voort.

De tijdelijke ophoging uren schulddienstverlening is structureel gemaakt.

Wat hebben we gedaan?

De uren voor schulddienstverlening zijn structureel verhoogd.

Wat gaan we nog doen?

Voor 2025 is de formatie verhoogd in verband met toenemende problematiek. Structurele uitbreiding vanaf 2026 worden meegenomen bij de integrale afweging Perspectiefnota.

Er is een aangescherpt beleidskader Huishoudelijke Hulp zodat de voorziening financieel betaalbaar blijft

Wat hebben we gedaan?

Het beleidskader is in 2023 vastgesteld. Nieuwe aanbesteding voor huishoudelijke ondersteuning is afgerond.

Wat gaan we nog doen?

We voeren het ingezette beleid uit.

Toepassing eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp is in regeling en organisatie vastgelegd/uitgewerkt en werkt in praktijk

Wat hebben we gedaan?

Voor toepassing van een eigen bijdrage moet wetswijziging worden afgewacht.

Wat gaan we nog doen?

Na wetswijziging wordt eigen bijdrage weer ingesteld.

Huidige aanpak en ondersteuning met huishoudcoach gericht op (alternatieve) maatwerkaanpak per individu is gecontinueerd.

Wat hebben we gedaan?

We hebben de inzet van de huishoudcoach voortgezet.

Wat gaan we nog doen?

Huidige aanpak continueren.

Doelstellingen

We verbeteren de huisvesting van onze scholen

Maatregelen

Afhankelijk van financiële haalbaarheid is de in het Integraal HuisvestingsPlan opgenomen volgorde gerealiseerd of in gang gezet.

Wat hebben we gedaan?

De renovatie van De Noordgouw is in uitvoering.

Voor IKC De Lichtbron is een voorlopig ontwerp (VO) opgesteld.

De toiletunits van De Jan Ligthartschool zijn gerenoveerd. Er ligt een eerste aanzet voor de businesscase van deze school.

Er is een start gemaakt met het opstellen van een businesscase voor de Jenaplanschool.

Het Sprengen College is opgehouden te bestaan. De Ambelt heeft de school voortgezet op de locatie in Wapenveld, zodat onderwijs voor de leerlingen van het Sprengen College geborgd bleef. Het college heeft ingestemd met een tijdelijke huisvesting van drie schooljaren, tot en met schooljaar 2024-2025.

Wat gaan we nog doen?

We stellen een businesscase voor de Jenaplanschool en de Jan Ligthartschool op. Daarna kan de modernisering worden gerealiseerd. De businesscase voor de Jenaplanschool wordt in het tweede kwartaal 2025 ter besluitvorming voor krediet aangeboden aan de raad. Zodra de businesscase voor de Jenaplanschool is afgerond, wordt de businesscase voor de Jan Ligthartschool verder uitgewerkt.

Renovatie van de Noordgouw wordt afgerond. Als de aanbesteding past binnen het krediet, zal de bouw van de Lichtbron nog voor de zomer 2025 starten.

We stimuleren inwoners en bezoekers om te bewegen. Het % inwoners dat beweegt en sport is toegenomen volgens de GGD monitor. Het sportakkoord is in uitvoering met lokale partijen.

Wat hebben we gedaan?

Door de extra inzet van buurtsportfunctionarissen hebben we meer inwoners van jong tot oud in beeld. Ook hebben we het netwerk van de buurtsportcoaches kunnen verstevigen en uitbreiden. Er zijn korte lijnen met onder andere het onderwijs, fysiotherapeuten, huisartsen en sportaanbieders.

Ook hebben we met de extra formatie buurtsportcoaches het buitenschoolse sportaanbod kunnen uitbreiden. Door de activiteiten die we wekelijks organiseren na schooltijd (Kids Actief) en in de schoolvakanties hebben we beter zicht op de ontwikkeling van de jeugd. Tijdens de activiteiten zorgen we ook dat we in gesprek komen met ouders. Bijvoorbeeld bij de Koningsspelen, de Pietengym en de Buikschuifbaan.

We blijven deze activiteiten organiseren en betrekken ouders hierbij.

Wat gaan we nog doen?

We willen het netwerk nog verder verstevigen en uitbreiden in het tweede deel van deze collegeperiode. Ook hebben de buurtsportcoaches een belangrijke rol in de verdere uitvoering van het lokaal sport- en preventieakkoord.

Extra inzet van combinatiefunctionarissen (buurtsportcoach) is structureel gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan?

We hebben (tijdelijk) extra formatie ingezet in de vorm van buurtsportcoaches.

Wat gaan we nog doen?

We zetten in op structurele uitbreiding van onze formatie buurtsportcoaches. Structurele uitbreiding vanaf 2026 worden meegenomen bij de integrale afweging Perspectiefnota.

Duidelijk en eenduidig sportaccommodatiebeleid en subsidieregeling is vastgesteld.

Wat hebben we gedaan?

In 2023 zijn we gestart met de ontwikkeling van nieuw accommodatiebeleid. We zorgen er voor dat dit beleid breed gedragen wordt. Dit doen we door de verschillende gebruikers van onze maatschappelijke accommodaties te betrekken gedurende het gehele proces.

In 2024 is het accommodatiebeleid door de raad vastgesteld.

Wat gaan we nog doen?

In 2025 wordt een subsidieregeling opgesteld ter uitvoering van het accommodatiebeleid.

Er is een onderzoek uitgevoerd in welke mate schoolzwemmen bijdraagt aan het vergroten van de zwemvaardigheid.

Wat hebben we gedaan?

In de afgelopen periode is hier nog geen uitvoering aan gegeven.

Wat gaan we nog doen?

We pakken het onderzoek naar schoolzwemmen op in het tweede deel van deze collegeperiode. Daarbij betrekken we ook nadrukkelijk de resultaten van recente landelijke onderzoeken.

Zoveel mogelijk schoolpleinen en speelplekken zijn vergroent.

Wat hebben we gedaan?

Het college heeft € 100.000,- beschikbaar gesteld voor het vergroenen van schoolpleinen. Daarbij is rekening gehouden met de door de raad gestelde kaders. In overleg met de schoolbesturen is een subsidieregeling opgesteld.

Wat gaan we nog doen?

De subsidieregeling is van kracht.

Doelstellingen

We zorgen dat iedereen mee kan doen

Maatregelen

Er is integraal actieplan met partijen die zich bezig houden met dementie. Clienten beschermd wonen: voor eigen inwoners is een passende woonplek en passende ondersteuning. Migratieachtergrond: 95% inburgeringsplichtingen slagen voor inburgeringstoe

Wat hebben we gedaan?

We hebben een integraal actieplan dementie opgesteld. Hierin wordt zichtbaar hoe we als gemeente samenwerken om passende en toekomstbestendige zorg en ondersteuning voor mensen met dementie en hun naasten te ondersteunen.

We hebben opbouwwerkers toegevoegd aan het team Stip.

Afgelopen twee jaar hebben we op lokaal en subregionaal niveau (Hattem, Heerde, Epe) stappen gezet richting ondersteuning in eigen woonomgeving. Zo hebben we een pilot sociaal werk GGZ uitgevoerd, loopt een pilot casemanager Middelengebruik en Verslaving, en is de Herstelacademie Korak gestart (locatie Heerde/Hattem/Epe).

Inburgeringsplichtigen volgen het opleidingstraject. De aanwezigheid bij de inburgeringslessen is hoog (rond de 90%).

Er zijn verschillende interventies gepleegd om de verdere integratie van inburgeraars te bevorderen, zowel reguliere activiteiten (maatschappelijke begeleiding, taalmaatjes) als aanvullende activiteiten (communicatie-uitingen in verschillende talen en een promotievideo in samenwerking met Lucrato). We hebben beleidscapaciteit voor LHBTI+ structureel toegevoegd. Afgelopen jaar is op de nieuwe website van Stip (Stipheerde.nl) een themapagina ingericht over LHBTI+. Daar kunnen inwoners terecht voor informatie en eventuele ondersteuning.

Wat gaan we nog doen?

Op basis van de voorlopige resultaten van de pilot casemanager Middelengebruik en Verslaving is inzet van de casemanager voor 2025 geborgd en zetten we in op structurele inzet van de casemanager vanaf 2026 en verder.

In samenwerking met partners geven we invulling aan de doelstellingen en samenwerkingsafspraken op gebied van dementie vanaf 2025 en verder.

Elke 3 jaar voeren we een Dementiescan uit.

We zijn als Heerde op het landelijke gemiddelde uitgekomen qua laaggeletterdheid, oftewel 2% beter

Wat hebben we gedaan?

De taalambassadeur zet zich blijvend in. De bibliotheek biedt samen met Seniorweb ondersteuning op het gebied van computergebruik.

Elk jaar hebben we aandacht voor de Week van Lezen en Schrijven (elk jaar in september). Per jaar kiezen we een doelgroep die we gaan aanspreken. In 2023 waren dit de werkgevers. We hebben in 2023 de voorstelling Laaggeletterd! aangeboden voor vrijwilligers en professionals en werkgevers.

Wat gaan we nog doen?

We zetten het ingezette beleid voort.

Jongeren geven minstens het cijfer 7 aan het leven volgens de GGD-gezondheidsmonitor. Overgewicht: aantal jongeren met overgewicht is afgenomen volgens gezondheidsmonitor.

Wat hebben we gedaan?

We bieden structureel hulp bij problemen met jongeren, via Stip en gezamenlijk met ouders, school en jeugdzorg.

De sociale kaart is bijgewerkt. Een pilot om scholen meer gebruik te laten maken van preventief aanbod is succesvol afgerond.

We zijn gestart met VoorZorg, een programma waarin moeders in risicovolle thuissituaties worden begeleid bij hun zwangerschap. Het Ouder-Kind festival was een succes.

Het jongerenwerk heeft eigen sociale media accounts gekregen, waardoor hun zichtbaarheid verbeterd is. Het aantal volgers is gegroeid. Het jongerenwerk is vindbaar op de website van STIP. Het jongerenwerk heeft in de schoolvakanties extra activiteiten georganiseerd.

Met schoolbesturen is gewerkt aan een gezamenlijke visie op jeugd in Heerde. Er zijn gesprekken gestart met IB'ers over de inzet van gezinscoaches op school.

Buurtsportcoaches signaleren overgewicht en maken dit bespreekbaar bij onderwijs en ouders.

Voor inwoners tot 18 jaar stimuleren we deelname aan sport. Sportverenigingen ontvangen een subsidie voor ieder jeugdlid.

Wat gaan we nog doen?

We zetten de structurele inzet van hulp bij problemen met jongeren via Stip voort.

We blijven inzetten op preventie om het aantal aanmeldingen voor jeugdhulp in relatie tot psychische klachten te laten afnemen. We gaan meer planmatig met scholen werken aan een preventieplan op een bepaald thema van preventie.

Het % eenzaamheid onder 65+ is volgens GGD-gezondheidsmonitor afgenomen, o.a. door middel van huisbezoeken.

Wat hebben we gedaan?

We hebben een ouderenwerker aangesteld bij Stip, voor bezoeken aan ouderen.

We maken steeds meer actief gebruik van het concept Welzijn Op Recept en verkennen met ketenpartners hoe we onderling de samenwerking en vroegtijdige signalering kunnen versterken. We zorgen ervoor dat we vanuit STIP zichtbaar aanwezig zijn en de ouderenwerker is een centraal aanspreekpunt rondom eenzaamheid. Daarnaast inventariseren we, met behulp van onder andere de ouderenwerker, sociaal werkers en opbouwwerkers, de behoefte bij ouderen zelf door het gesprek met hun aan te gaan.

Wat gaan we nog doen?

Voor de duur van in ieder geval dit collegeprogramma zetten we de bezoeken aan ouderen voort. We zetten in op structurele inzet van de ouderenwerker vanaf 2026. Deze wordt meegenomen bij de integrale afweging Perspectiefnota.

In 2025 worden er vanuit STIP gerichte interventies uitgevoerd om eenzaamheid bij ouderen te verminderen.

Door middel van onderzoek is er vastgesteld of er onder ouderen behoefte is aan dagactiviteiten in Veessen en Vorchten

Wat hebben we gedaan?

Er zijn bestuurlijke contacten met afgevaardigden van de dorpsraad i.o. Veessen, en in Vorchten met sleutelpersonen in de samenleving.

Wat gaan we nog doen?

In 2025-2026 inventariseren we de behoeften aan dagactiviteiten in de kernen Veessen en Vorchten.

Er is vastgesteld of er onder ouderen behoefte is om dichterbij voorzieningen te wonen en of zij daar ook behoefte aan hebben.

Wat hebben we gedaan?

Het Volkshuisvestingsprogramma met daarin de woonzorgvisie is ter besluitvorming voorgelegd aan het bestuur. Er is goede samenwerking tussen zorginstellingen, woningcorporatie en gemeente.

Wat gaan we nog doen?

De komende periode voeren we, samen met ketenpartners, het Volkshuisvestingsprogramma uit.

Doelstellingen

Wuule woont op 't mooiste plekkien in ons boeren vaderland

Maatregelen

We hebben aandacht voor cultuurhistorische elementen waarbij de bestaande financiële middelen tenminste op huidige niveau beschikbaar blijven.

Wat hebben we gedaan?

We hebben aandacht voor ons erfgoed. Daarom hebben we op 1 januari 2024 een nieuwe Erfgoedverordening vastgesteld. Hier zijn nieuwe instrumenten in opgenomen om ons erfgoed te beschermen. We doen mee in het Cultuur- en Erfgoedpact met 8 andere gemeenten op de Veluwe. We zetten ons samen met deze gemeenten in voor een sterkere regionale en lokale cultuur- en erfgoedinfrastructuur. Een uitwerking daarvan is dat we het platform voor culturele en kunstinstituten per 1 januari 2023 hebben uitgebreid met de erfgoedinstituten.

Wat gaan we nog doen?

We bereiden nieuw erfgoedbeleid voor. Als uitwerking van de rol van erfgoed in onze omgevingsvisie. En ook om de nieuwe instrumenten in de verordening goed te kunnen gebruiken. We kijken daarnaast naar mogelijkheden om meer erfgoed te beschermen. Hierbij hebben we oog voor materieel en immaterieel erfgoed.

We zetten als 9 regiogemeenten in op vernieuwing van het Cultuur- en Erfgoedpact.

De tijdelijke ophoging cultuurcoach is structureel gemaakt. De beschikbare uren zijn inhoudelijk ingezet

Wat hebben we gedaan?

De formatie voor de cultuurcoach is uitgebreid van 0,4 naar 0,6 fte. Door deze uitbreiding kan de cultuurcoach de behoefte aan cultuureducatie vanuit het primair en voorgezet onderwijs verbinden met het aanbod vanuit culturele instellingen en verenigingen. Ook zijn we eind 2023 gestart met het opstellen van een convenant cultuur en onderwijs.

Wat gaan we nog doen?

We zetten in op een structurele uitbreiding van uren voor de cultuurcoach. Daarnaast ondertekenen we in 2025 samen met het onderwijs en culturele instellingen en verenigingen het convenant cultuur en onderwijs.

De huidige financiële middelen voor culturele instellingen en musea zijn tenminste beschikbaar gebleven. Er is een besluit genomen over eventuele herschikking subsidiemiddelen naar cultuur en musea. De subsidie naar bibliotheek wordt jaarlijks geïndexeerd

Wat hebben we gedaan?

De huidige financiële middelen zijn beschikbaar gebleven. De subsidie naar de bibliotheek wordt inmiddels jaarlijks geïndexeerd.

Wat gaan we nog doen?

We nemen een besluit over eventueleerschikking van subsidiemiddelen naar cultuur en musea.

Wat gaat het kosten

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Onderwijs	1.120.576	1.785.811	1.625.624	1.942.375	-316.751
Kunst cultuur en media	822.948	863.659	875.659	908.584	-32.925
Sport	668.836	280.970	272.418	426.250	-153.832
STIP	3.166.185	3.298.752	3.526.452	2.924.036	602.416
Jeugd	5.549.311	5.708.386	5.975.486	6.466.378	-490.892
Participatie & werk	2.907.809	2.995.142	3.129.952	3.180.184	-50.232
Inkomen	5.414.482	4.589.713	4.905.522	5.250.536	-345.014
WMO	7.270.789	7.241.019	7.875.696	8.216.576	-340.880
Totaal Lasten	26.920.936	26.763.452	28.186.809	29.314.918	-1.128.109
Baten					
0-10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Onderwijs	-431.977	-1.121.010	-863.910	-1.349.391	485.481
Kunst cultuur en media	-21.137	-2.500	-2.500	-41.294	38.794
Sport	-460.480	-164.818	-25.953	-324.993	299.040
STIP	-68.385	-4.290	-93.490	-107.204	13.714
Jeugd	-103.502	-70.000	-70.000	-108.562	38.562
Participatie & werk	-21.896	-158.981	0	-148.029	148.029
Inkomen	-3.100.139	-2.903.015	-3.189.252	-3.438.291	249.039
WMO	-1.121.667	-136.460	-198.460	-863.776	665.316
Totaal Baten	-5.329.183	-4.561.074	-4.443.565	-6.381.539	1.937.974
Resultaat	21.591.753	22.202.378	23.743.244	22.933.379	809.865

Toelichting op lasten en baten sociaal maatschappelijk

Lasten

De uitgaven bij het programma **Sociaal maatschappelijk** zijn in werkelijkheid **€1.128.000,-** hoger dan de raming. Hieronder is uiteengezet waar dit nadeel door wordt veroorzaakt.

Besteding SPUK OAB en NPO	-€463.000
---------------------------	-----------

Rentekosten en afschrijvingen onderwijslocaties	€106.000
---	----------

IKC De Lichtbron	€40.000
Subsidie gemeentelijke monumenten	-€14.000
SPUK Informatiepunt Digitale Overheid	-€19.000
Versnelde afschrijving van Berghuizerbad	-€27.000
Besteding SPUK GALA Sport	-€127.000
Inhuurkosten door ziekte, openstaande vacatures en kosten overheveling naar SPUK	€492.000
Uitvoeringskosten Stip	€40.000
Transformatiebudget en innovatiebudget	€70.000
Kosten Jeugdzorg	-/-€470.000
Besteding SPUK GALA Jeugd	-/-€20.000
Besteding SPUK Inburgering	-/-€125.000
Minderkosten WSW	€82.000
Meerkosten levensonderhoud	-/-€268.000
Meerkosten bijzondere bijstand	-/-€73.000
Extra materiele voorzieningen Wmo	-/-€83.000
Teveel bijgeraamd Basismobiliteit	€109.000

Besteding SPUK middelen Wmo	-/-€348.000
Overige kleine afwijkingen	<u>-/-€30.000</u>
Totaal	-/- €1.128.000

Onderwijs(huisvesting)

In 2024 heeft de gemeente Heerde per saldo geen rentekosten gehad en zijn deze kosten niet naar de diverse producten doorberekend. Dit resulteert in een voordeel van €61.000,- bij dit product. Voor de realisatie van de nieuw te bouwen IKC De Lichtbron was een budget geraamd van €833.000,- voor éénmalige kosten. Hiervan is €40.000,- overgebleven. Tenslotte waren de afschrijvingskosten en de onderhoudskosten van de scholen lager (€45.000,-). En er is €463.000,- aan SPUK middelen (OAB en NPO) besteed.

Kunst, cultuur en media

Vanuit het Rijk is er, middels een SPUK-bijdrage, €19.000,- beschikbaar gesteld voor de inrichting van een laagdrempelig hulppunt waar inwoners terecht kunnen met digitale vragen. De provincie Gelderland heeft een instandhoudingssubsidie gemeentelijke monumenten uitgekeerd van €14.000,-. In 2024 is dit geld besteed en heeft de verantwoording ervan in de exploitatie plaatsgevonden. Hier staan overeenkomstig baten tegenover.

Sport

Bij dit product zijn de lasten €27.000,- hoger door een versnelde afschrijving op investeringen van het Berghuizerbad. En €127.000,- bestedingen aan de SPUK GALA.

Stip

Bij Stip zijn meerdere vacatures niet (direct) vervuld en is een deel van de loonkosten overgeheveld naar de SPUK GALA. Hierdoor zijn er €492.000,- minder loon- en inhuurkosten. Het innovatiebudget van €20.000,- en het transformatiebudget van €50.000,- is nauwelijks aangesproken vanwege beschikbare SPUK-middelen. Doordat er dit jaar geen groepstrainingen zijn verzorgd en er door ziekte en vacatures minder activiteiten zijn georganiseerd is er €40.000,- aan uitvoeringskosten over gebleven.

Jeugd

De meerkosten van €470.000,- bij dit onderdeel worden vooral veroorzaakt door hoger uitgevallen individuele Jeugdhulp. In de tweede helft van het jaar is er meer gebruik gemaakt van duurdere, meer complexe (verblijfs)producten. En er is €20.000,- extra besteed aan SPUK GALA middelen.

Participatie & Werk

Er is €125.000,- besteed aan SPUK Inburgeringsmiddelen en er waren €82.000,- minder WSW kosten doordat de WSW een uitlopende regeling is. Daarnaast is er €7.000,- meer besteed aan werkzoekenden dienstverlening, omdat er meer aanvragen voor een uitkering levensonderhoud waren.

Inkomen

Bij dit product zijn de kosten voor levensonderhoud €268.000,- hoger uitgevallen door de indexatie en het aantal uitkeringsgerechtigden is toegenomen. De meerkosten hiervoor worden over twee jaar grotendeels gecompenseerd door de middelen die we dan

ontvangen. En er is €73.000,- extra besteed aan bijzondere bijstand, vooral Stichting Leergeld, waarvan een deel wordt gedekt door middelen SPUK GALA.

Wmo

De kosten voor materiële voorzieningen €83.000,- zijn hoger uitgevallen, vooral door duurdere woonvoorzieningen. Bij de najaarsnota is er voor basismobiliteit teveel bijgeraamd omdat is uitgegaan van de vervoersbewegingen van het schooljaar 2023-2024. Hiervan is €109.000,- overgehouden. Tenslotte is er voor €348.000,- aan SPUK-middelen (IZA, GALA en preventieakkoord) besteed.

Baten

De inkomsten bij dit programma zijn **€1.938.000,-** hoger dan de raming. De volgende oorzaken zijn hiervoor aan te wijzen.

SPUK NPO en SPUK OAB	€525.000
IKC De Lichtbron	-/-€40.000
SPUK IDO	€19.000
Subsidie Monumentenzorg	€20.000
SPUK GALA Sport en SPUK Stimulering Sport	€295.000
Minderkosten gezamenlijke jeugdprojecten/SPUK GALA Jeugd	€51.000
SPUK Onderwijsroute en SPUK Inburgering	€144.000
BUIG indexatie	€230.000
Aflossing leenbijstand	€19.000
MOBW-gelden	€227.000
SPUK GALA Wmo en SPUK IZA	€368.000
SPUK Prestatieakkoord	€30.000
Extra reizigersbijdrage	€17.000

Overige kleine afwijkingen	<u>€33.000</u>
----------------------------	----------------

Totaal	€1.938.000
---------------	-------------------

Onderwijs(huisvesting)

We hebben €525.000,- SPUK middelen OAB en NPO ontvangen. SPUK OAB heeft tot doel onderwijsachterstanden, waaronder taalachterstanden, van kinderen vroegtijdig te signaleren en te bestrijden. De SPUK NPO is voor het wegwerken van de onderwijsvertragingen die tijdens de coronaepidemie zijn ontstaan. Voor de realisatie van de nieuw te bouwen IKC De Lichtbron was een budget geraamd van €833.000,- voor éénmalige kosten. Hiervan is €40.000,- overgebleven. De dekking voor dit bedrag, een onttrekking uit de reserve, was daardoor eveneens lager.

Kunst, cultuur en media

Er is €19.000,- ontvangen voor SPUK IDO om digitale informatiepunten in te richten bij de bibliotheek. Deze zijn bedoeld om alle inwoners te ondersteunen bij digitalisering. En €20.000,- subsidie voor monumentenzorg ontvangen.

Sport

SPUK GALA en SPUK Stimulering Sport bedroegen samen €295.000,-. De SPUK GALA is vooral gebruikt voor de inzet van buurtsportcoaches en cultuurcoaches. De SPUK Stimulering Sport is een compensatie voor de BTW op kosten en investeringen voor sportaccommodaties en -activiteiten, welke niet vallen onder het BTW compensatiefonds.

Stip

Voor Stip is er €14.000,- ontvangen van andere gemeenten, omdat we gezamenlijke projecten hebben georganiseerd en Heerde de totaalfactuur heeft betaald. Dus in feite zijn het minderkosten, in plaats van baten.

Jeugd

De SPUK GALA Jeugd was €39.000,-. Hiermee zijn projecten zoals Kansrijke start en Centering Pregnancy gefinancierd, maar bijvoorbeeld ook weerbaarheidstrainingen.

Participatie & Werk

Er is €144.000,- voor SPUK Onderwijsroute en SPUK Inburgering ontvangen. SPUK Onderwijsroute is ten behoeve van het realiseren van aanbod voor de onderwijsroute en voor voorzieningen die, totdat het aanbod is gerealiseerd, voor de doelgroep worden getroffen vanwege de vertraging die als gevolg van het ontbreken van aanbod van de onderwijsroute is ontstaan. SPUK Inburgering is voor de financiering van reguliere inburgeringsvoorzieningen.

Inkomen

De budgetten voor BUIG zijn met €230.000,- gestegen, met name door extra indexatie, omdat het minimumloon, waaraan de uitkeringen levensonderhoud zijn gekoppeld, is gestegen. En er is €19.000,- ontvangen aan aflossing van leenbijstand.

Wmo

De middelen die de regiogemeente Apeldoorn heeft ontvangen voor de herinrichting van de MOBW zijn niet volledig benut. Het restant is verdeeld onder de deelnemende gemeenten. Heerde heeft €227.000,- ontvangen. Er is €368.000,- voor de SPUK GALA Wmo en SPUK IZA ontvangen en nog €30.000,- voor SPUK Preventieakkoord. Deze SPUKS richten zich op een gezonde, actieve leefstijl met als doel de zorgkosten op termijn te verlagen o.a. door sociale vangnetten te stimuleren en inwoners langer zelfredzaam te laten zijn. En er is €17.000,- extra aan reizigersbijdrage ontvangen, omdat er meer gebruik is gemaakt van het vraagafhankelijk vervoer.

BBV-indicatoren programma sociaal maatschappelijk

Programma	Indicator	eenheid	periode	Heerde	Nederland
3	Niet-sporters	%	2022	53,4	46,4
3	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	9	6,3
3	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	26	27
3	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2023	1,6	2,4
3	Jongeren met een delict voor de rechter	%	2023	1	1
3	Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2023	4	6
3	Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2023	1	2
3	Netto arbeidsparticipatie	%	2024	74,3	73,2
3	Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2024	147,8	343,6
3	Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	166	203,1
3	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	13,2	11,5
3	Jongeren met jeugdbescherming	%	2024	1	0,9
3	Jongeren met jeugdreclassering	%	2023	0,4	0,3
3	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2024	320	710

4. Bedrijfsvoering

Toelichting op programma Bedrijfsvoering

De gemeente is een betrouwbare rentmeester van de publieke middelen. Uitgangspunt is dat de exploitatie op orde is om jaarlijks te kunnen voldoen aan de voorwaarde van een sluitende begroting. Naast financiën is onder dit programma het streekarchivariaat, het uitvoeringsprogramma van het college en de stelposten voor de crisissen opgenomen.

Collegeprogramma Bedrijfsvoering 2024

Doelstellingen

We gaan verantwoordelijk om met gemeenschapsgeld

Maatregelen

P&C producten worden opgemaakt die aansluiten bij de sturende en controlerende rol van de raad. De omvang van de begroting hierbij is ingeperkt tot 100 pg en het is overzichtelijk.

Wat hebben we gedaan?

De verantwoording van de P&C-documenten vindt op een hoger niveau plaats (programma in plaats van productniveau). Hierdoor zijn de documenten compacter en overzichtelijker geworden en beter afgestemd op de informatiebehoefte van de raad.

Wat gaan we nog doen?

We zetten de gekozen nieuwe opzet en indeling voort. We evalueren dit periodiek met het bestuur.

Projecten zijn in uitvoering genomen als dekking geborgd is

Wat hebben we gedaan?

Maken altijd de keuze om eerst de dekking te realiseren en dan pas zaken in uitvoering te geven.

Wat gaan we nog doen?

Zetten dezelfde lijn voort.

Doelstellingen

We maken keuzes

Maatregelen

Wanneer we moeten bezuinigen, zal in samenspraak met de raad de bezuinigingen worden ingevuld, waarbij zorg en veiligheid prioriteit krijgen en zal niet bezuinigd worden op bestaande voorzieningen.

Wat hebben we gedaan?

Bij de perspectiefnota is duidelijk geworden dat vanaf het jaar 2026 de jaarlijkse begroting zonder ombuigingen niet meer sluitend te krijgen is. De VNG heeft voor deze begrotingscyclus een advies geschreven om ombuigingen voor de bereiden en daarbij te focussen op taken in medebewind, maar deze bezuinigingen nog niet door te voeren. Het college heeft het voorstel gedaan om in het najaar van 2024 een traject te starten om rond maart 2025 een concreet en toereikeind ombuigingspakket, gebaseerd op het tekort van 2027, te kunnen presenteren.

Wat gaan we nog doen?

In samenspraak met de raad een bezuinigingstraject opstarten. Deze voorstellen kunnen dan in de Perspectiefnota 2026-2029 worden verwerkt.

Waar mogelijk is de jaarlijkse inflatiecorrectie toegepast. In geval van tekorten is onderzocht of de gemeentelijke belastingen verhoogd kunnen worden.

Wat hebben we gedaan?

We houden de gemeentelijke belastingendruk stabiel. In 2023 en 2024 hebben we de jaarlijkse inflatiecorrectie toegepast, tenzij het tarief vanwege de mate van kostendekkenheid verhoogd moest worden.

We zorgen voor kostendekkende leges.

Wat gaan we nog doen?

We passen de jaarlijkse inflatiecorrectie toe, tenzij we dit moeten heroverwegen vanwege tegenvallende bijdragen van het Rijk.

In 2025 beoordelen we wat de gevolgen van de Omgevingswet zijn voor de legestarieven.

Alle diensten zijn kostendekkend gemaakt (tenzij de raad zelf daarop uitzondering wil maken)

Wat hebben we gedaan?

In de afgelopen jaren hebben we de jaarlijkse inflatiecorrectie toegepast, tenzij het tarief vanwege de mate van kostendekkendheid moest worden verhoogd.

Wat gaan we nog doen?

We passen de jaarlijkse inflatiecorrecties toe.

In 2025 beoordelen we wat de gevolgen van de Omgevingswet zijn voor de legestarieven.

Doelstellingen

[We willen financieel gezond blijven](#)

Maatregelen

De uitkomst van de beoordeling door de provincie op de 'Risicobeoordeling van de financiële positie van onze gemeente' is gehandhaafd of zo mogelijk verbeterd. Jaarlijks rapporteert de provincie hierover in aansluiting op de beoordeling van de begro

Wat hebben we gedaan?

We sturen sterk op risicobeheersing wat maakt dat onze financiële positie stabiel blijft en zelfs licht verbeterd is ten opzichte van de start van de collegeperiode. Dit is terug te zien in de beoordeling van de provincie op de begroting en meerjarenraming. Wel hebben we een deel van de algemene reserve naar de bestemmingsreserves overgeheveld om zo de exploitatie te verlichten. Gevolg is wel dat de solvabiliteit de komende jaren iets zal dalen.

Wat gaan we nog doen?

Blijven deze lijn voortzetten en bewaken om zo verantwoorde keuzes te maken.

We verzetten ons tegen onmogelijke opgave vanuit het rijk wanneer de middelen vanuit het Rijk niet in overeenstemming zijn met de opgaven waar we voor staan. We zijn tevreden wanneer hier een goede balans is.

Wat hebben we gedaan?

De gemeente Heerde heeft de resolutie 'Naar een rechtvaardig en solide meerjarig financieel perspectief' van de VNG gesteund.

Daarnaast zijn er bestuurlijk en ambtelijk diverse gesprekken gevoerd met de VNG en de Provincie.

Ook is via de pers aandacht gevraagd voor de onstabiele van de gemeentelijke middelen vanuit het Rijk,

Wat gaan we nog doen?

We blijven actief in gesprek en grijpen kansen aan om de huidige financiële situatie onder de aandacht te brengen bij het Rijk. Daarnaast willen we actief contact zoeken met gemeenten die nadeelgemeente zijn in de herverdelingsystematiek om samen op te trekken om hier verandering in aan te brengen.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Financien	1.842.476	865.589	1.628.814	190.000	1.438.814
Streekarchivariaat	67.394	160.854	172.354	195.008	-22.654
Totaal Lasten	1.909.870	1.026.443	1.801.168	385.008	1.416.160
Baten					
Financien	-715.104	-61.879	-391.879	-391.879	0
Streekarchivariaat	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-715.104	-61.879	-391.879	-391.879	0
Resultaat	1.194.766	964.564	1.409.289	-6.871	1.416.160

Toelichting op de lasten en baten bedrijfsvoering

Lasten

De werkelijke uitgaven bij het programma Bedrijfsvoering zijn **€1.416.000,-** lager dan geraamd. Hieronder is aangegeven waar deze afwijking door is veroorzaakt.

Voorlopig rekeningsaldo 2024 (najaarsnota) €1.439.000

Streekarchivariaat	-/-€ 23.000
Totaal	€1.416.000

Financiën

Het verwachte rekeningsaldo bij de Najaarsnota 2024 bedroeg €1.439.000,- positief. Dit bedrag is op dit product verantwoord.

Streekarchivariaat

Voor het Streekarchief is €23.000,- meer uitgegeven . Dit komt doordat de oprichting van de nieuwe GR NOVA behoorlijk veel voorbereidingstijd heeft gekost. De gemeente Elburg voert de bedrijfsvoeringstaken hiervoor (in de toekomst) uit. Inmiddels is er ook inzicht in de kosten voor het oplossen van het achterstallig onderhoud; deze worden ingeschat op €370.000,-.

Overzicht overhead

Toelichting op product Overhead

Bij het onderdeel Overhead zijn alle kosten opgenomen van de medewerkers die het primaire proces aansturen en ondersteunen zoals management, financiën, P&O, ICT, facilitair etc. Ook de kosten van het raadhuis, gemeentekantoor en de gemeentewerf horen hierbij. Voorheen werden deze kosten toegerekend aan de bovenliggende programma's en werd de overhead niet separaat inzichtelijk gemaakt.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Huisvesting	562.418	535.975	669.975	569.092	100.883
Facilitair	242.956	262.070	265.070	261.166	3.904
Personeel en Organisatie	5.926.464	6.033.512	6.634.750	6.694.073	-59.323
ICT	6.162.260	2.314.356	2.589.356	3.186.220	-596.864
Financiën	155.839	99.080	147.180	141.303	5.877
Elektronische dienstverlening	91.555	103.473	98.473	87.669	10.804
Overheadtoerekening	396.347	438.148	438.148	438.147	1
Totaal Lasten	13.537.839	9.786.614	10.842.952	11.377.671	-534.719
Baten					
Huisvesting	-20.000	-20.000	-20.000	-22.048	2.048
Facilitair	0	0	0	-440	440
Personeel en Organisatie	-715.279	-311.930	-1.109.930	-1.167.211	57.281
ICT	-3.951.191	-69.330	-344.330	-797.370	453.040
Financiën	-20.884	0	0	-880	880
Overheadtoerekening	-396.347	-438.147	-438.147	-438.147	0
Totaal Baten	-5.103.701	-839.407	-1.912.407	-2.426.097	513.690
Resultaat	8.434.138	8.947.207	8.930.545	8.951.574	-21.029

Toelichting op de lasten en baten Overhead

	Primitieve raming 2024	Raming incl. wijz. 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024
Raadhuis	129.301	144.301	111.135	33.166
Gemeentekantoor	290.073	381.573	332.872	48.701
Gemeentewerf	96.601	124.101	103.037	21.064
Facilitaire zaken	262.070	265.070	261.166	3.904
ICT	2.245.026	2.245.026	2.388.850	-143.824
Overige algemene kosten	202.553	245.653	228.092	17.561
Salariskosten overheadpersoneel	4.811.874	4.612.474	4.559.825	52.649
Overige personeelskosten	909.709	912.347	966.597	-54.250
Totale overheadkosten	8.947.207	8.930.545	8.951.574	-21.029
Salariskosten direct personeel	9.417.282	10.004.352	9.965.571	38.781
Totale kosten primair proces	9.417.282	10.004.352	9.965.571	38.781
Totale apparaatskosten	18.364.489	18.934.897	18.917.145	17.752
Percentage overhead	48,72%	47,16%	47,32%	

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er **€21.000,-** meer aan **overheadkosten** is uitgegeven dan geraamd. Onderstaand is een toelichting gegeven op de belangrijkste afwijkingen.

Raadhuis/gemeentekantoor/gemeentewerf

De werkelijke kosten aan bovengenoemde gebouwen zijn €103.000,- lager dan geraamd. Dit komt voor een groot deel (€83.000,-) doordat er in 2024 geen rentekosten zijn geweest; hierdoor heeft er dus ook geen doorberekening naar de gemeentelijke gebouwen plaatsgevonden. Daarnaast is er minder geld uitgegeven aan het algemeen onderhoud van deze gebouwen.

ICT

De overschrijding van €144.000,- bij ICT is het gevolg van het niet meer mogen activeren van de M2A-kosten. De kosten die hiervoor in 2024 zijn gemaakt zijn ineens in de exploitatie verantwoord en veroorzaken zo een grilliger verloop dan bij spreiding van deze kosten over meerdere jaren. Doordat het merendeel van de facturen van de softwareleveranciers voor de systemen van Belastingen en Financiën pas aan het eind van 2024 is ontvangen was het niet mogelijk om het budget hiervoor (tijdig) bij te stellen. De verwachting is dat in 2025 het M2A project voor deze onderdelen volledig wordt afgerond. Voor 2026 resteert dan nog de GEO-applicatie.

Salariskosten overheadpersoneel/overige personeelskosten/salariskosten direct personeel (excl. bestuur)

Het verschil dat is ontstaan bij deze post is minimaal; op een totale begroting van €15 miljoen is €37.000,- overgehouden (zie ook onderstaand overzicht). De vaste loonkosten en externe inhuur onderschrijden met €89.000,- doordat er veel loonkosten zijn doorbelast naar investeringen/projecten/subsidies of in rekening zijn gebracht bij deelnemende gemeenten. Aan overige personeelskosten is €54.000,- meer uitgegeven voornamelijk doordat voor opleiding & ontwikkeling hogere (organisatiebrede) kosten zijn gemaakt.

Vast personeel	kostenplaats	kostensoort	Raming 2024	Realisatie 2024	Vershil 2024
Management	500010	4110010	903.365	848.507	54.858
Bedrijfs- en bestuursondersteuning en -adviesing	500035	4110010	2.127.209	2.357.044	-229.835
Dienstverlening en informatiebeheer	500040	4110010	2.429.547	2.466.486	-36.939
Realisatie, onderhoud en beheer	500050	4110010	2.491.778	2.593.798	-102.020
Ruimte, ondernemen en wonen	500060	4110010	1.917.640	1.735.064	182.576
Sociaal maatschappelijke verbinding	500070	4110010	4.084.227	3.837.728	246.499
Vergoedingen personeel (o.a. detachering)			-1.109.930	-1.446.687	336.757
			12.843.836	12.391.940	451.896
Ingehuurd personeel	kostenplaats	kostensoort			
Management	500010	4300999	-	-	
Bedrijfs- en bestuursondersteuning en -adviesing	500035	4300999	-	98.892	-98.892
Dienstverlening en informatiebeheer	500040	4300999	261.190	183.119	78.071
Realisatie, onderhoud en beheer	500050	4300999	218.000	338.365	-120.365
Ruimte, ondernemen en wonen	500060	4300999	783.835	965.973	-182.138
Sociaal maatschappelijke verbinding	500070	4300999	238.870	278.734	-39.864
			1.501.895	1.865.082	-363.188
Vervanging ziekte	504000	4300030	271.095	268.372	2.723
Overige personeelskosten			912.347	966.597	-54.250
Totaal			15.529.173	15.491.992	37.180

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn vrij besteedbare inkomsten zonder vooraf bepaald bestedingsdoel. Conform de nieuwe richtlijnen worden deze budgetten nu onder een separaat hoofdstuk opgenomen (voorheen programma 2 Financiën, Economie en grote projecten). De inkomsten die tot dit onderdeel behoren zijn de Algemene Uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds, OZB, Toeristenbelasting, bespaarde rente over het Eigen Vermogen en ontvangen rentes en dividenden.

De uitgaven die bij dit onderdeel zijn opgenomen hebben betrekking op de inning en verwerking van bovengenoemde inkomsten.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Algemene dekkingsmiddelen	822.277	875.780	1.014.780	1.108.500	-93.720
Totaal Lasten	822.277	875.780	1.014.780	1.108.500	-93.720
Baten					
Algemene dekkingsmiddelen	-42.836.361	-44.152.117	-47.509.161	-47.245.907	-263.254
Totaal Baten	-42.836.361	-44.152.117	-47.509.161	-47.245.907	-263.254
Resultaat	-42.014.084	-43.276.337	-46.494.381	-46.137.407	-356.974

Toelichting op de lasten en baten Algemene dekkingsmiddelen

Lasten

Bij het onderdeel **Algemene dekkingsmiddelen** is er **€94.000,-** meer uitgegeven dan geraamd. Dit komt hoofdzakelijk door extra (personele) inzet ten behoeve van de belastingsamenwerking. Deze meerkosten zijn voor het grootste deel doorbelast naar de gemeenten Elburg, Hattem en Oldebroek.

Baten

De inkomsten zijn bij dit onderdeel **€263.000,-** lager dan geraamd. Hieronder is uitgelegd waardoor dit verschil is ontstaan.

Doorbelaste rentekosten	-/-€839.000
Algemene uitkering (September- en Decembercirculaire 2024)	€622.000
O.Z.B.-inkomsten	-/-€57.000
Overige kleine afwijkingen	€11.000
Totaal	-/-€263.000

Algemene dekkingsmiddelen

De rentekosten over de (lopende) investeringen (€839.000,-) worden in de begroting aan

de diverse producten doorberekend. In werkelijkheid zijn er geen rentekosten geweest; de renteopbrengst was fors hoger dan de rentekosten. Daarom heeft er geen rentetoerekening naar de producten plaatsgevonden en zijn deze kosten niet tegengeboekt bij dit product (budgetneutraal).

In 2024 is er €622.000,- meer aan Algemene Uitkering ontvangen dan begroot. Dit vanwege late uitbetalingen via de September- en Decembercirculaire 2024 voor o.a. vrijvallen post BTW- compensatiefonds, nabetalingen van voorgaande jaren, bluswatervoorzieningen in het buitengebied, beëindigingsregeling veehouderijen, Oekraïnegelden, spreidingswet, en diverse andere kleinere uitkeringen.

De O.Z.B.-opbrengsten bij niet-woningen waren in werkelijkheid €57.000,- lager. Dit komt door een beroepsschrift tegen 2 objecten waar ten onrechte het niet-woningtarief was toegepast. Dit is gecorrigeerd middels een ambtshalve vermindering van 5 jaar.

Onvoorzien

Wat mag het kosten?

De post Onvoorzien wordt door het college ingezet voor onuitstelbare, onvermijdbare en onvoorzienbare kosten tot maximaal €10.000,- per gebeurtenis. De raad wordt bij de voorjaarsnota, najaarsnota en jaarstukken geïnformeerd over de uitputting van dit budget.

Exploitatie	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting 2024 incl wijz	Realisatie 2024	Restant 2024 (B-W)
Lasten					
Onvoorzien	0	50.000	20.000	0	20.000
Totaal Lasten	0	50.000	20.000	0	20.000
Resultaat	0	50.000	20.000	0	20.000

Toelichting op de baten en lasten

Lasten

Onvoorzien

In 2024 is de post Onvoorzien niet gebruikt, Bij de Najaarsnota 2024 is van het oorspronkelijke bedrag van €50.000,- al €30.000,- zodat er aan het eind van het jaar nog €20.000,- resteert.

Beginstand	€50.000
Mutatie Najaarsnota 2024	<u>-/- €30.000</u>
Eindstand	€20.000